

ม.ร.ว. ๒๖๖
๑๖๖๖๖
๑๖๖

ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนนิลาศของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์
และวิชาเอกอื่น ในสหวิทยาลัยอีสานเหนือ มหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ปริญญานิพนธ์

ของ

จิตติพร ไพรัช

๑๖ พ.ค. ๒๕๓๕

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

พุทธศักราช ๒๕๓๕

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๖๖๖๖

177958

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน

..... กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

..... กรรมการ

..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้รับคำแนะนำช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพณท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุจินต์ ปรีชามารอด ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์แผน เจียรณัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม พิมพ์า และรองศาสตราจารย์พวงรัตน์ ทวีรัตน์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางในการศึกษาค้นคว้า ขอขอบคุณ อาจารย์ทวีพงษ์ กลิ่นหอม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประพันธ์ศิริ ไชยชนะใหญ่ อาจารย์ สมเจตน์ สุขติ อาจารย์สมเจตน์ ภูศรี และอาจารย์สุริย์พร ภูศรี ที่กรุณาเป็นที่ปรึกษาและ แนะนำในการเขียนโครงการสอนและการประเมินผลการเรียน

และขอกราบขอบพระคุณ ท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยอีสานเหนือ มหาสารคาม ที่กรุณาให้ใช้ สถานที่และนักศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง ขอขอบคุณ อาจารย์สุรทิน นารานิมย์ และ อาจารย์วีระพันธ์ ธงกระทบ ที่ให้ความช่วยเหลือในการหากลุ่มตัวอย่าง ขอขอบคุณ อาจารย์วีรพจน์ ไพรัช อาจารย์เสริมวุฒิ ปานมาก อาจารย์ลำยอง ปานมาก อาจารย์ทวีศักดิ์ ศูนย์กลาง อาจารย์สหัส หาดูสินธุ์ และอาจารย์ทองมีวน นาเสงี่ยม ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการทดลอง การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล และขอขอบใจนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอก ดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น ๆ ทุกคนที่มาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอเทอพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ ๆ น้อง ๆ และครอบครัว ที่กรุณาให้ การสนับสนุนและกำลังใจเสมอมา

จิตติพร ไพรัช

สารบัญ

บท	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	6
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	7
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการลิลาศ	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการลิลาศ	19
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	26
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	31
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	32
กลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	32
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	34
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	35
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38

5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	48
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	48
	กลุ่มตัวอย่าง	48
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	48
	การวิเคราะห์ข้อมูล	49
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
	อภิปรายผล	50
	ข้อเสนอแนะ	53
	บรรณานุกรม	54
	ภาคผนวก	60
	ภาคผนวก ก. แบบประเมินค่าความสามารถลีลาของคาราตีดานิ นวพันธุ์	61
	ภาคผนวก ข. โครงการสอนวิชาลีลาศ	71
	ภาคผนวก ค. คะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศ	78

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนร้อยละของความสำเร็จในการจัดกิจกรรม ระดับประถมศึกษา	3
2	แสดงข้อสถาบัน หลักสูตร และจำนวนปีที่ศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา	4
3	แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ลีลาศประเภทลาตินอเมริกัน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา รั้งน้ำ จันทะชา ซา ซ่า และจังหวัดจันทบุรี ภายหลังการเรียน 48 คาบ ของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น	40
4	แสดงค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ลีลาศประเภทลาตินอเมริกัน ภายหลังการเรียน 48 คาบ ของนักศึกษา วิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น	41
5	แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ลีลาศประเภทบอลรูม ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จันทะชา และจังหวัดจันทบุรี ภายหลังการเรียน 48 คาบ ของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี- นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น	42
6	แสดงค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ลีลาศประเภทบอลรูม ภายหลังการเรียน 48 คาบ ของนักศึกษาวิชาเอก พลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น	43
7	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศ ประเภทลาตินอเมริกัน ภายหลังการเรียน 48 คาบ ของนักศึกษาวิชาเอก พลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น ฯ	44
8	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศ ประเภทลาตินอเมริกัน ภายหลังการเรียน 48 คาบ ของนักศึกษาวิชาเอก พลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น	45

9	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการ เรียนลีลาศ ประเภทบอลรูม ภายหลังการเรียน 48 คาบ ของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น	46
10	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของผลสัมฤทธิ์ในการ เรียนลีลาศ ประเภทบอลรูม ภายหลังการเรียน 48 คาบ ของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น	47

ภูมิหลัง

พลศึกษาเป็นวิชาที่มีบทบาทสำคัญยิ่งวิชาหนึ่งในการที่จะช่วยพัฒนามนุษย์ให้เป็นผู้ที่มีสุขภาพดี ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม และพร้อมที่จะเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ ซึ่ง คริสตินา (Christina. 1976 : 59) กล่าวว่าในสังคมไม่ว่าสมัยใดก็ตาม กิจกรรมพลศึกษา เช่น เกม กีฬา การออกกำลังกายและการเต้นรำ จะปรากฏอยู่ในวรรณกรรมและศิลปกรรมเสมอ กิจกรรมพลศึกษาไม่ได้หมายถึงเฉพาะการเล่นกีฬาเท่านั้น แต่มีขอบข่ายของกิจกรรมที่กว้างขวางมาก และกรมพลศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมพลศึกษา 2526 : 5 อ้างอิงมาจาก Williams and Brownell. n.d. : unpagged) ได้แบ่งกิจกรรมพลศึกษาออกเป็น 6 ประเภทคือ

1. ทักษะขั้นมูลฐาน ได้แก่ การวิ่ง การขว้าง การปีนป่าย เป็นต้น
2. เกมและกีฬาต่าง ๆ
3. กิจกรรมเข้าจังหวะ
4. กิจกรรมสร้างสมรรถภาพ กิจกรรมทดสอบสมรรถภาพตนเอง
5. กิจกรรมแก้ไขความบกพร่องของร่างกาย และกิจกรรมสำหรับผู้พิการหรือผิบกต
6. กิจกรรมเพื่อนันทนาการ เช่น การเดินทางไกล การพักผ่อน การเล่นอย่างอิสระ

ฯลฯ

จะเห็นได้ว่ากิจกรรมพลศึกษามีอยู่หลายประเภท แต่ละประเภทต่างก็มีความสำคัญและมีคุณค่าแก่นักเรียนหรือผู้เข้าร่วมแตกต่างกันไป กิจกรรมเข้าจังหวะ (Rhythmic Activities) ก็เป็นประเภทหนึ่งของกิจกรรมพลศึกษาที่มีคุณค่าแก่ผู้เรียน พอง เกิดแก้ว (พอง เกิดแก้ว 2520 : 94) ได้กล่าวถึงกิจกรรมเข้าจังหวะไว้ว่า กิจกรรมเข้าจังหวะหมายถึงการเคลื่อนไหวร่างกายโดยใช้จังหวะเข้ามาประกอบ และร่างกายมีปฏิริยาตอบสนองต่อจังหวะนั้น ๆ อย่างถูกต้อง จังหวะเหล่านั้นอาจจะเป็นอะไรก็ได้ เช่น การตบมือ การเคาะไม้ ตลอดจนเสียงดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับ พิษิต ภูติจันทร์ และธงชัย มาศสุพงษ์ (พิษิต ภูติจันทร์ และธงชัย มาศสุพงษ์

2525 : 1) ที่กล่าวว่า กิจกรรมเข้าจังหวะหมายถึงกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่ร่างกายและจิตใจ มีปฏิริยาตอบสนองต่อดนตรีและจังหวะ จากความหมายของกิจกรรมเข้าจังหวะดังกล่าวแล้วทำให้ทราบว่าย่อยข่ายของกิจกรรมเข้าจังหวะกว้างมาก คือมีตั้งแต่การเคลื่อนไหวให้เข้ากับจังหวะแบบง่าย ๆ ไปจนถึงการเคลื่อนไหวที่มีรูปแบบที่ยุ่งยาก ซับซ้อน ฯลฯ

นอกจากนี้ ดวงพร ศิริสมบัติ (ดวงพร ศิริสมบัติ 2522 : 2) ได้จำแนกกิจกรรมเข้าจังหวะออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. การเคลื่อนไหวเบื้องต้น (Fundamental movement)
2. การเคลื่อนไหวประกอบเพลงและการเล่นประกอบเพลง (Action Song and Singing Games)
3. กิจกรรมสร้างสรรค์ (Creative Rhythm Activities)
4. การเต้นรำพื้นเมือง (Folk Dance)
5. การลีลาศ (Social Dance)

การลีลาศหรือที่นิยมเรียกว่าเต้นรำ เป็นกิจกรรมพลศึกษาที่สามารถจะพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ดังที่ สำเร็จ มณีเนตร (สำเร็จ มณีเนตร 2525 : 14 - 15 อ้างอิงมาจาก เพรคเทร็ค แรนต์ โรเยอร์ ม.ป.ป. : ไม่มีเลขหน้า) ซึ่งได้กล่าวถึงคุณค่าของการเต้นรำที่ทำให้เกิดพัฒนาการด้านต่าง ๆ คือ คุณค่าทางกาย (Physical values) การเต้นรำเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้การเคลื่อนไหว เป็นการพัฒนาในด้านความแข็งแรง อ่อนไหว และการทรงตัว คุณค่าทางสังคม (Social values) ผู้เข้าร่วมในการเต้นรำจะได้เรียนรู้ถึงความรับผิดชอบ และรู้หลักปฏิบัติทางสังคม คุณค่าทางวัฒนธรรม (Culture values) การเต้นรำเป็นสื่อกลางที่ทำให้เกิดความเข้าใจในระหว่างชาติ และเคารพในวัฒนธรรมของชาติอื่น การเต้นรำไม่ใช่จะเป็นการเรียนรู้ถึงการเคลื่อนไหวเพียงอย่างเดียว แต่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งต่าง ๆ ของแต่ละประเทศอย่างชัดเจน เช่น เครื่องแต่งกาย ประเพณี ศิลปะ ดนตรี และตำนาน คุณค่าทางนันทนาการ (Recreation values) การเต้นรำทำให้ได้รับความสนุกสนาน ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของอารมณ์ สุรางค์ศรี เมธานนท์ (สุรางค์ศรี เมธานนท์ 2528 : 80) ได้สรุปว่าการเต้นรำหรือลีลาศมีประโยชน์ดังนี้

1. ลีลาศเป็นการออกกำลังกายลักษณะหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพให้สมบูรณ์
2. สามารถเข้าร่วมได้ทั้งชายและหญิง
3. ทำให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีทรวดทรงที่ถูกต้องลักษณะ มีท่าทางที่สง่างาม
4. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง
5. ช่วยให้เข้าสังคมได้ดี รู้จักมารยาทที่ควรปฏิบัติเมื่อเข้าสังคม
6. ใช้เป็นกิจกรรมนันทนาการ ช่วยให้ผู้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

จะเห็นได้ว่า การลีลาศหรือการเต้นรำเป็นกิจกรรมประเภทหนึ่งของกิจกรรมเข้าจังหวะที่มีคุณค่าต่อผู้เรียนทุกด้าน กิจกรรมเข้าจังหวะจึงได้มีการจัดสอนในวิชาพลศึกษาทุกระดับชั้น โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา กรมวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ 2521 : 45) ได้กล่าวถึง แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2521 ที่ได้กำหนดไว้ว่า ในระดับประถมศึกษา จัดให้เรียนกิจกรรมเข้าจังหวะถึงร้อยละ 19 และยังเป็นกิจกรรมที่เน้นมากที่สุดในงานกิจกรรมพลศึกษาทั้ง 11 กิจกรรมที่กำหนดให้เรียนในระดับประถมศึกษา ดังปรากฏตามตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนร้อยละของความสำคัญในการจัดกิจกรรม ระดับประถมศึกษา

กิจกรรม	ร้อยละของความสำคัญ
1. การเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน	8
2. การเล่นสมมุติ	5
3. เกมเบ็ดเตล็ด	16
4. กิจกรรมเข้าจังหวะ	19
5. การเล่นเกมพลัด	10
6. การเล่นเกมผาดโผน	3
7. ยิมสติกขั้นพื้นฐาน	11
8. กีฬา	12
9. กรีฑา	10

ตาราง 1 (ต่อ)

กิจกรรม	ร้อยละของความสำคัญ
10. กิจกรรมทดสอบสมรรถภาพทางกายและ การฝึกทักษะเฉพาะ	1
11. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่าง ๆ	5

ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายนั้น กระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ 2520 : 83, 2525 : 183) กำหนดให้วิชากิจกรรมเข้าจังหวะ เป็นวิชาเลือกและวิชาบังคับตามลำดับ

ในระดับอุดมศึกษา สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ให้บรรจุกิจกรรมเข้าจังหวะไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงชื่อสถาบัน หลักสูตร และจำนวนปีที่ศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา

คณะ/สถาบันการศึกษา	หลักสูตร/สาขาวิชา	จำนวนปีที่ศึกษา	
		4 ปี	2 ปี
1. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ครุศาสตร์บัณฑิต/สาขาวิชาพลศึกษา	✓	-
2. คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	การศึกษามัธยมศึกษา/สาขาวิชาพลศึกษา	✓	✓
	วิทยาศาสตร์บัณฑิต/สาขาพลศึกษา	✓	-
3. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	วิทยาศาสตร์บัณฑิต/สาขาวิชาพลศึกษา	✓	-
	ศิลปศาสตรบัณฑิต/สาขาวิชาพลศึกษา	✓	✓

ตาราง 2 (ต่อ)

คณะ/สถาบันการศึกษา	หลักสูตร/สาขาวิชา	จำนวนปีที่ศึกษา	
		4 ปี	2 ปี
4. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์	ศึกษาศาสตร์บัณฑิต/สาขาวิชาพลศึกษา	✓	-
5. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย รามคำแหง	ศึกษาศาสตร์บัณฑิต/สาขาวิชาพลศึกษา	✓	-
6. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น	ศึกษาศาสตร์บัณฑิต/สาขาวิชาพลศึกษา	-	✓
7. วิทยาลัยพลศึกษา	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง/ สาขาวิชาพลศึกษา	-	✓
8. สหวิทยาลัย	ครุศาสตรบัณฑิต/สาขาวิชาพลศึกษา	✓	✓

จะเห็นได้ว่าวิชากิจกรรมเข้าจังหวะเป็นกิจกรรมพลศึกษาที่มีสอนทุกระดับชั้นและหลาย ๆ สถาบันการศึกษา สำหรับวิชากิจกรรมเข้าจังหวะในสหวิทยาลัยอีสานเหนือ มหาสารคาม ได้เปิดสอนประเภทการลีลาศ เพราะพิจารณาเห็นว่า เป็นประเภทที่เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียน นักศึกษาสหวิทยาลัยเป็นผู้ที่เริ่มเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ มีวุฒิภาวะสูงในทุกด้าน จึงเหมาะสมที่จะเรียนลีลาศ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยทักษะที่สูงขึ้น ทั้งยังพร้อมที่จะเตรียมตัวสำหรับการเข้าสังคมในสภาพชีวิตจริงด้วย แต่เนื่องจากนักศึกษาในสหวิทยาลัยมีหลายกลุ่มวิชาเอก ความสามารถและความถนัดต่าง ๆ ทางด้านการเรียนย่อมต่างกันออกไป โดยเฉพาะการเรียนลีลาศ เป็นการเรียนถึงทักษะ การเคลื่อนไหวร่างกายให้เข้ากับจังหวะดนตรีที่มีรูปแบบที่ยากและซับซ้อนกว่ากิจกรรมเข้าจังหวะขั้นพื้นฐานอื่น ๆ ฉะนั้นผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศจะมีมากหรือน้อยย่อมจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ มากมาย เช่น บุคลิกภาพ ปฏิริยาตอบสนองโดยธรรมชาติของแต่ละคน การกล้าแสดงออก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แรงจูงใจ ความสนใจ ตลอดจนทัศนคติของผู้เรียนแต่ละคน เป็นต้น

เฟื่องฟูง เครือตราชู (เฟื่องฟูง เครือตราชู ม.ป.ป. : 45) กล่าวว่า เด็กแต่ละคนไม่เหมือนกัน เด็กคนหนึ่งจะแตกต่างกับเด็กคนอื่น ๆ หลายประการ ต่างกันในการโตเร็วหรือช้า ต่างกันในความสามารถที่จะเรียนจะศึกษา ต่างกันเพราะมีประสบการณ์ไม่เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สมบูรณ์ ชิตพงษ์ และสำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (สมบูรณ์ ชิตพงษ์ และสำเร็จ บุญเรืองรัตน์ 2520 : 1) ที่กล่าวว่าในวงการศึกษปัจจุบันต่างก็ยอมรับว่าการจัดการศึกษาที่จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของเด็กแต่ละคนนั้นต้องมีสิ่งที่แตกต่างกันเสมอ ถ้าบุคคลได้เรียนตรงกับความสามารถและพัฒนาประสิทธิภาพในการเรียนให้สูงขึ้นก็จะ เป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จในชีวิต และเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ประเทศ ผู้วิจัยเป็นผู้หนึ่งที่ ทำหน้าที่สอนลีลาศในสภวิทยาลัมาเป็นเวลาจนถึง 13 ปี ได้ประสบปัญหาในการสอนเกี่ยวกับการ ที่ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนไม่เท่ากัน ทั้งนี้เพราะนักศึกษามาจากหลายกลุ่มวิชาเอก โดยเฉพาะระหว่างกลุ่มวิชาเอกพลศึกษา กลุ่มวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ กลุ่มวิชาเอกอื่น ผู้วิจัยจึงมี ความสนใจที่จะศึกษาว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศของนักศึกษาในสภวิทยาลัอีสานเหนือ มหาสารคาม ระหว่างวิชาเอกพลศึกษากับวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น กลุ่มใดจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลีลาศได้ดีกว่ากัน ถ้าหากว่าได้จัดการเรียนการสอนในเวลาเท่ากันเพื่อจะให้นำเอาผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน เช่น เสนอแนะต่อทางวิทยาลัยเกี่ยวกับการจัดการวางแผน การจัดกลุ่มการเรียน เป็นต้น เพื่อให้การเรียนการสอนลีลาศในสภวิทยาลัอีสานเหนือ มหาสารคาม บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนอย่างแท้จริง

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อทราบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และนักศึกษาวิชาเอกอื่น
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศประเภทลาตินอเมริกันระหว่างกลุ่ม นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศประเภทบอลรูมระหว่างกลุ่มนักศึกษา วิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบถึงความสามารถทางการเรียนศิลปะของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น
2. ผลของการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ สำหรับการเรียนการสอนศิลปะของ สหวิทยาลัยอิสานเหนือ มหาสารคาม สหวิทยาลัยทุกแห่ง และสถาบันการศึกษาอื่น
3. ผลของการศึกษาวิจัย จะเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาในครั้งนี้ คือ นักศึกษาซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในสหวิทยาลัยอิสานเหนือ มหาสารคาม ปีการศึกษา 2530 วิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่นที่ไม่ใช่เอกพลศึกษาและเอกดนตรี-นาฏศิลป์ จำนวน 60 คน เป็นชาย 30 คน และหญิง 30 คน ซึ่งแต่ละคนไม่เคยผ่านการเรียนศิลปะมาก่อน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

(Multistage Random Sampling)

2. ตัวแปรที่จะศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น คือ

2.1.1 วิชาเอก

2.1.2 ประเภทของศิลปะ

2.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนศิลปะ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมในเรื่องการฝึกซ้อมนอกเวลาการเรียนของนักศึกษาแต่ละคน แต่ได้เสนอแนะว่าไม่ควรฝึกซ้อม
2. ตัวแปรในแง่ความสามารถการเคลื่อนไหวเบื้องต้นซึ่งเรียนรู้มาจากธรรมชาติ ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมได้

3. การวิจัยครั้งนี้ใช้การลีลาศ 2 ประเภท 6 จังหวะ คือ

3.1 ประเภทบอลรูม (Ballroom Dancing) 3 จังหวะ

3.1.1 วอลท์ (Waltz)

3.1.2 เทงโก (Tango)

3.1.3 ควิกส텝 (Quick step)

3.2 ประเภทลาตินอเมริกัน (Latin American) 3 จังหวะ

3.2.1 คิวบัน รัมบ้า (Cubun Rumba)

3.2.2 ชา ชา ชา (Cha cha cha)

3.2.3 ไจฟ์ว (Jive)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ลีลาศ หมายถึง การเคลื่อนไหวร่างกายให้เข้ากับจังหวะทำนองของดนตรีที่นำมาประกอบโดยมีลีลาที่สวยงาม เป็นการรวมเอาทักษะการเคลื่อนไหวเบื้องต้นเข้าเป็นแบบของการเคลื่อนไหวให้เข้ากับจังหวะดนตรี เป็นการเดินท่าทางสังคม แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ประเภทบอลรูม (Ballroom Dancing) มีรูปแบบการเต้นที่ต้องอาศัยความมั่นคง สวยงาม ประกอบด้วย

1.1.1 จังหวะวอลท์ (Waltz)

1.1.2 จังหวะเทงโก (Tango)

1.1.3 จังหวะควิกส텝 (Quick Step)

1.2 ประเภทลาตินอเมริกัน (Latin American) มีรูปแบบการเต้นที่รวดเร็วเร้าร้อน เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ประกอบด้วย

1.2.1 จังหวะคิวบัน รัมบ้า (Cubun Rumba)

1.2.2 จังหวะชา ชา ชา (Cha cha cha)

1.2.3 จังหวะไจฟ์ว (Jive)

2. ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการสอบปฏิบัติภายหลังการเรียนลีลาศทั้ง 2 ประเภท รวม 6 จังหวะแล้ว โดยใช้แบบประเมินค่าความสามารถลีลาศ สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ของ คารณี นวพันธ์ (คารณี นวพันธ์ 2528 : 73 - 79)

3. แบบประเมินค่าความสามารถลีลาศ หมายถึง มาตรฐานส่วนประเมินพฤติกรรมในการเรียนภาคปฏิบัติของนักศึกษาที่เรียนลีลาศ มีองค์ประกอบ 6 ประการ คือ

- 3.1 ลักษณะท่าทางเฉพาะตัวของแต่ละคู่
- 3.2 วิธีการที่ถูกต้องตามทฤษฎี
- 3.3 ความสัมพันธ์กับจังหวะเพลงขณะลีลาศ
- 3.4 การใช้พื้นที่บนฟลอร์
- 3.5 การเคลื่อนไหว
- 3.6 การแสดงออกของความรู้สึก

4. นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา หมายถึง นักศึกษาชาย-หญิง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในสหวิทยาลัยอีสานเหนือ มหาสารคาม ปีการศึกษา 2530 วิชาเอกพลศึกษาที่ยังไม่ได้เรียนวิชาลีลาศ

5. นักศึกษาวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ หมายถึง นักศึกษาชาย-หญิง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในสหวิทยาลัยอีสานเหนือ มหาสารคาม ปีการศึกษา 2530 วิชาเอกดนตรี และนาฏศิลป์

6. นักศึกษาวิชาเอกอื่น หมายถึง นักศึกษาชาย-หญิง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในสหวิทยาลัยอีสานเหนือ มหาสารคาม ปีการศึกษา 2530 วิชาเอกอื่น ๆ ที่ไม่ใช่วิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการลีลาศ

ความหมายของการลีลาศ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525 : 358, 726) กล่าวว่า ลีลาศ เป็นนามแปลว่า "ท่าทางอันงาม การเยื้องกราย" เป็นกริยาแปลว่า "เยื้องกราย เฝื่อนวนาถ" ส่วนคำเต็มว่า แปลว่า "การเคลื่อนที่ไปโดยที่ระยะก้าวตามกำหนดให้เข้าจังหวะดนตรี ซึ่งเรียกว่าลีลาศ โดยปกติเห็นเป็นคู่ชายหญิง รำเท้าเกี้ยว"

สมบัติ กาญจนกิจ และคำรัส คาราคักดิ์ (สมบัติ กาญจนกิจ และคำรัส คาราคักดิ์ 2520 : 123) ได้ให้ความหมายของการเต้นรำไว้ว่า การเต้นรำคือ การรวมเอาการเคลื่อนไหว เบื้องต้นเข้าด้วยกันเป็นแบบของการเคลื่อนไหวให้เข้ากับจังหวะดนตรี

สุรางค์ศรี เมธานนท์ (สุรางค์ศรี เมธานนท์ 2528 : 75 อ้างอิงมาจาก โอลิฟ ออดิส 1978 : 21) กล่าวว่า ลีลาศ หมายถึงการเต้นเพื่อความสุขสนานและให้พบปะกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม ในงานสังสรรค์ หรืองานราตรีสโมสร

ดวงพร ศิริสมบัติ (ดวงพร ศิริสมบัติ 2522 : 32) กล่าวว่า การลีลาศเป็นกิจกรรม สังคม โดยอาศัยการเคลื่อนไหวร่างกายให้เข้ากับจังหวะ ทำนองของเสียงดนตรีที่นำมาประกอบ การออกกำลังกายชนิดนี้เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกเรียกตามสากลว่า โซเชียล ดีนซ์ (Social Dance)

บุญเลิศ กระบวนแสง (บุญเลิศ กระบวนแสง 2521 : 17) กล่าวว่า การเต้นรำ แบบสังคมเป็นการเต้นรำที่แพร่หลายมากในปัจจุบัน โดยนำเอาลีลาการเต้นรำพื้นเมืองของชาติต่าง ๆ ที่มีลักษณะต่างกันและดี เฝื่อนมาประกอบกัน และถ้าจัดในห้องที่มีพื้นที่กว้าง เรียกว่าการเต้นรำแบบ บอลรูม (Ballroom Dance) ในปัจจุบันคำว่า การเต้นรำแบบสังคมกับการเต้นรำแบบบอลรูม มีความหมายอย่างเดียวกัน

มัวริส (Maurice. 1975 : 9) กล่าวว่า การเต้นรำแบบบอลรูม (Ballroom Dancing) เปรียบเสมือนสะพานเชื่อมช่องว่างระหว่างชาติและเผ่าพันธุ์ต่าง ๆ

วิวัฒนาการของการลีลาศ

สุรางค์ศรี เมธานนท์ (สุรางค์ศรี เมธานนท์ 2528 : 75, 76) ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของการลีลาศไว้ว่า ในสมัยโบราณ ชาวสเปนจะฝึกกีฬา เช่น ชกมวย ยิงธนู วิ่งขี่ม้า ล่าสัตว์ รวมทั้งการเต้นรำ ส่วนชาวโรมันมีการเต้นรำเพื่อแสดงความกล้าหาญ ผู้มีชื่อเสียงในการเต้นรำของโรมันคือซิซิโร และ บัญเลิศ กระบวนแสง (บุญเลิศ กระบวนแสง 2521 : 7 - 10) ได้กล่าวถึงการเต้นรำในประเทศอียิปต์โบราณว่าเป็นยุคที่มีความเจริญรุ่งเรืองด้านศิลปศาสตร์การเต้นรำมาก แบ่งออกเป็นการเต้นรำในพิธีกรรมต่าง ๆ (Retual dance) เช่น เกี่ยวกับพิธีทางศาสนา กับการเต้นรำเพื่อสังคม (Social dance) ซึ่งเป็นการชุมนุมพบปะสังสรรค์ การเต้นรำในพิธีต่าง ๆ เริ่มค้นจากหลาย ๆ ทาง แล้วค่อยผสมผสานกับพิธีของชนชาติ สมัยนั้นนักบวชนักสอนศาสนาเป็นผู้กำหนดกฎเกณฑ์การเต้นรำขึ้น ต่อมาได้มีการดัดแปลงนำมาใช้ในงานมหรสพต่าง ๆ วิวัฒนาการการเต้นรำได้กระจายแพร่หลายออกไปอย่างกว้างขวาง ทำให้การเต้นรำมีลักษณะลีลาแตกต่างกัน เพราะแต่ละกลุ่มคนต่างก็ดัดแปลงให้เหมาะสมกับอุปนิสัยใจคอ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีของตน การเต้นรำแบบสังคมเป็นการเต้นรำที่แพร่หลายมากในประเทศออสเตรเลีย หลังจากการเลี้ยงอาหารในงานชุมนุมที่จัดให้มีขึ้นในวงสังคมชั้นสูงของกรุงเวียนนา แคมป์จะนิยมออกไปเต้นกันเป็นคู่ ๆ ระหว่างหญิงกับชายโดยมีเสียงดนตรีเป็นการช่วยเพิ่มบรรยากาศ ด้วยธรรมชาติของมนุษย์เมื่อได้ฟังเพลงบ่อย ๆ ก็เกิดอารมณ์คล้อยตามเสียงเพลง จึงมีความคิดที่ควร เติบโตให้เข้ากับจังหวะดนตรีและได้กำหนดจังหวะการเต้นขึ้นใหม่ คือจังหวะควิกวอลซ์หรือเวียนนิสวอลซ์ เปลี่ยนสถานที่จากในสวนมาเป็นห้องโถงเรียกชื่อว่า บอลรูมเต้นรำ (Ballroom dancing) การลีลาศที่แท้จริงกำเนิดขึ้นในตอนนี้และได้แพร่หลายไปทั่วยุโรป จนกระทั่งสมัยสงครามโลกครั้งที่ 1 ประมาณปี พ.ศ. 2461 ประเทศอังกฤษได้ปรับปรุงการลีลาศแบบบอลรูมขึ้นมาเป็นมาตรฐาน 4 จังหวะ คือ วอลซ์ (Waltz) แทงโก (Tango) ฟอกซ์ทรอต (Fox - trot) ควิกวอลซ์ (Quick Waltz) และต่อมาก็ได้เพิ่มจังหวะควิกสแต็ป (Quick Step) อีกหนึ่งจังหวะ ซึ่งจังหวะทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นแบบฉบับของชาวอังกฤษ

พิชิต ภูมิจันทร์ (พิชิต ภูมิจันทร์ 2529 : 5 - 7) ได้สรุปวิวัฒนาการของการลีลาศไว้ 6 ยุค คือ

1. ยุคก่อนประวัติศาสตร์ การเดินร่ำถือ เป็นศิลปะอย่างหนึ่งของการแสดงออกของบุคคล จะได้จากหลักฐานการภาพวาดบนผนังถ้ำในแอฟริกาและยุโรปตอนใต้ ซึ่งถูกวาดมากกว่า 20,000 ปี การเดินร่ำของชนในยุคนี้ใช้ในพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น พิธีทางศาสนา
 2. ยุคโบราณ การเดินร่ำในยุคนั้นนอกจากจะมีในพิธีกรรมต่าง ๆ แล้ว ยังมีการนิยมนำเอา การเดินร่ำมาใช้เพื่อความสนุกสนานรื่นเริงในงานต่าง ๆ เช่น การแต่งงาน
 3. ยุคกลาง สังคมไม่สงบสุข การเดินร่ำเพื่อความสนุกสนานถูกจำกัดลงไปบ้าง การเดินร่ำในยุคนี้มีการแสดงออกในทางการขับไล่สิ่งเลวร้ายที่พวกเขาคิดว่าเข้ามาบิบบาทต่อชีวิตความเป็นอยู่ อย่างไรก็ตามการเดินร่ำเพื่อความสนุกสนานก็ยังคงมีอยู่บ้าง
 4. ยุคฟื้นฟู เป็นยุคที่มีความเจริญรุ่งเรืองทั้งทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม การเดินร่ำได้รับความนิยมขึ้นมาก โดยเฉพาะในกลุ่มพวกขุนนางที่ร่ำรวย นิยมจัดงานในบ้านและมีการเดินร่ำ
 5. ยุคโรแมนติก เป็นยุคที่สนใจเรื่องการเดินร่ำแบบลึกลับอย่างมาก เปลี่ยนรูปแบบจากเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเทพเจ้ามาเป็นจินตนาการและความเสรีในการเคลื่อนไหว การเดินร่ำจังหวะวอลซ์ ก็เริ่มมีขึ้นในยุคนี้
 6. ยุคปัจจุบัน การเดินร่ำได้รับความนิยมน้อยลงแพร่หลายในประเทศต่าง ๆ และยังเกิดการเดินร่ำแบบใหม่ ๆ ขึ้นอีกมากมาย ประเทศอังกฤษเป็นประเทศที่ได้เริ่มรวบรวมจังหวะการเดินร่ำแบบต่าง ๆ เข้าเป็นหมวดหมู่ จัดรูปแบบการเดิน จัดตั้งคณะกรรมการลีลาศ ตลอดจนการจัดการแข่งขัน มาจนปัจจุบันนี้
- ประพันธ์ศิริ ไชยชนะใหญ่ (ประพันธ์ศิริ ไชยชนะใหญ่ 2527 : 8 - 9) ได้กล่าวถึง วิวัฒนาการการลีลาศในประเทศไทยว่า ไม่มีหลักฐานแน่นอนว่าเริ่มขึ้นในสมัยใด ตามบันทึกของ แทมมแอนนา กล่าวว่า เมืองไทยมีการเดินร่ำกันตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 แล้วนักเดินร่ำคนแรกคือ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว การเดินร่ำในช่วงนั้นส่วนใหญ่จะนิยมกันอยู่ในหมู่ชาวต่างประเทศ สมัยรัชกาลที่ 6 มีการเดินร่ำขึ้นเป็นประจำทุกปีในงานเฉลิมพระชนมพรรษา ในสมัยรัชกาลที่ 7 มี นักลีลาศชาวไทยชนะเลิศการแข่งขันลีลาศที่ประเทศอังกฤษ เมื่อกลับมาจึงได้จัดตั้งสมาคมสมัครเล่น เดินร่ำขึ้น ซึ่งได้เปลี่ยนเป็นสมาคมลีลาศในปัจจุบัน

ประเภทของการลีลาศ

บุญเลิศ กระบวนแสง (บุญเลิศ กระบวนแสง 2521 : 4) ได้กล่าวถึงประเภทของการลีลาศว่า ลีลาศมาตรฐานแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ประเภทโมเดิร์น (Modern) หรือเรียกอีกอย่างว่าบอลรูม (Ballroom Dancing) และประเภทลาตินอเมริกัน (Latin American) ประเภทบอลรูม (Ballroom Dancing) มีอยู่ด้วยกัน 5 จังหวะคือ วอลซ์ (Waltz) แทงโก (Tango) ฟอกทรีต (Fox - trot) ควิกสเตป (Quick Step) และควิกวอลซ์ (Quick Waltz) แต่ละจังหวะของการลีลาศประเภทบอลรูม (Ballroom Dancing) มีลักษณะการเดินและท่วงท่าของดนตรีเต็มไปด้วยความอ่อนหวาน สง่างาม นุ่มนวล และเฉียบขาด ลำตัวของผู้เต้นจะตั้งตรงผึ่งผายเป็นส่วนใหญ่ ประเภทลาตินอเมริกัน (Latin American Dancing) นั้น การเคลื่อนไหวของร่างกายมีความอ่อนไหว คล่องแคล่วและปราดเปรียวกว่า ส่วนใหญ่จะใช้สะโพก เอว เข้า และข้อเท้าเป็นสำคัญ ท่วงท่าของเพลงก็แตกต่างออกไป มีลักษณะเร้าใจ สนุกสนาน ร่าเริง เช่น จังหวะรัมบา (Rumba) ชา ชา ชา (Cha cha cha) แซมบ้า (Samba) จีฟว (Jive)

สุรางค์ศรี เมธานนท์ (สุรางค์ศรี เมธานนท์ 2528 : 80) กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างการลีลาศแบบบอลรูมและแบบลาตินอเมริกันไว้ว่า จังหวะบอลรูมลักษณะการเดินและดนตรีจะอ่อนหวาน สง่างาม นุ่มนวล ลำตัวผึ่งผาย ส่วนจังหวะลาตินอเมริกัน ร่างกายจะเคลื่อนไหวแบบคล่องแคล่ว ปราดเปรียว ใช้สะโพก เอว เข้า และข้อเท้า

การจับคู่ลีลาศ

มัวร์ (Moore. 1976 : 6 - 9) ได้กล่าวถึงวิธีการจับคู่ลีลาศว่า เป็นสิ่งที่ผู้เริ่มหัดเรียนลีลาศใหม่ต้องให้ความสนใจ เพราะการจับคู่ที่ไม่ถูกต้อง นอกจากจะทำให้ไม่สง่างามแล้วยังเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งในการที่จะนำหรือตามคู่เต้น และจะทำให้การทรงตัวเสียไปด้วย ผลเสียอีกประการหนึ่งก็คือการเหยียบเท้ากัน ฉะนั้นการจับคู่ให้ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญมาก โดยเฉพาะฝ่ายชายยิ่งจะต้องศึกษาถึงการจับคู่ให้ถูกต้องจริง ๆ มิฉะนั้นจะสร้างความรำคาญให้กับคู่เต้นเป็นอย่างมาก

สมชาย ศุภรสมิต (สมชาย ศุภรสมิต 2521 : 7 - 8) ได้กล่าวถึงการจับคู่แบบบอลรูมในจังหวะแทงโกว่า การจับคู่แบบแทงโกค่อนข้างจะกระชับสัทน้อยและแปลกไปจากจังหวะอื่น

เมื่อจับคู่แล้วฝ่ายหญิงจะอยู่เหลื่อมไปทางขวาของผู้ชายเล็กน้อยแต่ระวังอย่าให้มากเกินไป มือของฝ่ายชายจะโอบลึกไปกลางแผ่นหลังของฝ่ายหญิงมากกว่าจังหวะอื่น ดังนั้นเมื่อมองดูจะเห็นลำตัวซิกขวาทั้งแต่ศีรษะจรดเท้าเอียงล้ำมาข้างหน้ามากกว่าลำตัวซิกซ้าย ซึ่งการยืนอยู่ในลักษณะนี้ เป็นลักษณะท่าทางของการจับคู่และอยู่ในสภาพพร้อมที่จะเต้นแทงโก ในการที่จะยืนในท่าบอลรูมธรรมดาแล้วจึงมือซ้ายให้งอ เข้าใกล้ตัวเข้ามาเล็กน้อย แต่ข้อศอกซ้ายอยู่ในระดับเดิม ส่วนหญิงให้ลดระดับข้อศอกและมือขวาลงเล็กน้อยเพื่อไม่ให้ขัดกับฝ่ายชาย ส่วนมือซ้ายวางอยู่บนต้นแขนขวาของฝ่ายชาย เกือบถึงบริเวณหัวไหล่และให้เลยไปทางด้านหลังเล็กน้อย ท่อนแขนตั้งแต่มือมาถึงข้อศอกของทั้งชายและหญิงงอเข้าหาลำตัวเล็กน้อย

บุญเลิศ กระบวนแสง (บุญเลิศ กระบวนแสง 2521 : 14 - 64) ได้กล่าวถึง การจับคู่ในจังหวะลาตินอเมริกันว่า การจับคู่ลักษณะนี้มีหลายแบบ ทั้งนี้เพราะการเต้นรำจังหวะต่าง ๆ ในประเภทลาตินอเมริกามีลวดลายการเต้นแตกต่างกันออกไป การจับคู่จึงขึ้นอยู่กับแบบและกลุ่มสแต็ปของการเต้น การจับคู่แต่ละแบบ ได้แก่

การจับคู่แบบปิดหรือการจับคู่ในท่าเริ่มต้น

การจับคู่แบบลาตินอเมริกันจะต่างกับการจับคู่แบบบอลรูมตรงที่

1. ลำตัวทั้งชายและหญิงจะห่างกันมาก
2. ส่วนบนของร่างกายตั้งแต่เอวถึงศีรษะจะตรงนั่งขณะที่เต้นท่าพื้นฐาน
3. มือซ้ายของชายและมือขวาของหญิงที่จับกันจะยกขึ้นสูงกว่าปกติเล็กน้อย
4. มือขวาของฝ่ายชายที่แตะอยู่ที่แผ่นหลังของฝ่ายหญิงนั้น ปลายมือจะไม่โอบลึกนัก และจะเลื่อนขึ้นสูงกว่าปกติเล็กน้อย คือ จะอยู่ตรงบริเวณสะบักของฝ่ายหญิง
5. แขนซ้ายของหญิงทั้งแขนจะวางซ้อนทาบอยู่บนแขนขวาของฝ่ายชายอย่างสบาย

การจับคู่แบบเปิด (Open Hold, Open Position)

การจับคู่แบบนี้จะพบในจังหวะโจ๊ว แต่อย่างไรก็ตามในจังหวะลาตินอื่น ๆ ก็ใช้ได้
ลักษณะการจับคู่แบบนี้คือ

1. ฝ่ายชายเอามือซ้ายจับมือขวาของฝ่ายหญิง (จับด้วยมือข้างเดียว)
2. ยื่นให้ลำตัวห่างกันในระยะที่พองามคือต่างก็เหยียดแขนออกไปเล็กน้อย
3. มือข้างที่ไม่ได้จับคู่ก็จะยกไว้ข้าง ๆ และงอเล็กน้อย

การจับคู่แบบข้าง (Side by Side Position)

การจับคู่แบบนี้พบมากในจังหวะ ซา ซา ซา และคิบัน รัมบา ในลวดลายนิวยอร์ก และ แอนต์ชูแซนด์ จับโดยการยื่นหันด้านข้างเข้าหากัน จับมือข้างเดียวโดยเหยียดแขนด้านในไปจับกับ มือด้านในของคู่ ผู้ชายหงายฝ่ามือขึ้น ผู้หญิงคว่ำมือวางลงบนมือผู้ชาย และแขนด้านนอกของทั้งคู่ จะวาดไปข้าง ๆ ลำตัวให้ไ้ระดับอกของผู้เต้น

สุรางค์ศรี เมธานนท์ (สุรางค์ศรี เมธานนท์ 2528 : 78) สรุปเกี่ยวกับการ จับคู่ในการลีลาศไว้ว่า การจับคู่ลีลาศเป็นสิ่งที่ผู้เริ่มหัดจะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะ ถ้าจับคู่ไม่ถูกต้อง นอกจากจะไม่ส่งงานแล้วยังจะเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งในการที่จะนำคู่เต้นหรือ ตามคู่เต้น และทำให้การทรงตัวเสียไปอีกด้วย

การนำสู่ภาพสตรี

นิตยสารลีลาศ (นิตยสารลีลาศ 2521 : 41) ได้กล่าวถึงการนำสู่ภาพสตรีในการลีลาศ ใช้เรียกว่าลีด (Lead) ให้ปฏิบัติดังนี้

1. ต้องการให้ไปทางขวา กดปลายนิ้วมือขวา
2. ต้องการให้ไปทางซ้ายกดสันมือขวา
3. ต้องการให้เดินตามคางฝ่ามือเข้าหาลำตัว
4. ต้องการให้ถอยหลัง ผลักมือซ้ายเล็กน้อย
5. ต้องการ เปลี่ยนลวดลายใหม่ บีบมือขวาของสุภาพสตรีเบา ๆ
6. ต้องการให้หมุน ยกมือซ้ายขึ้นมือขวาผลัดตามทิศทางที่ต้องการ

การตัดสินลีลาศ

พิชิต ภูติจันทร์ (พิชิต ภูติจันทร์ 2529 : 44 - 46) กล่าวถึงวิธีการตัดสินลีลาศ ของสภากรรมการการลีลาศของอังกฤษ (Official Board of Ballroom Dancing)

ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการตัดสินที่มีหลักการที่สุด เพราะยึดเอาความรู้ทางวิชาการ ความสวยงาม กลมกลืน ถูกต้องตามหลักของศิลปะซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติเป็นหลักและเป็นมาตรฐานในการพิจารณาคัดสิน วิธีการตัดสินพอสรุปโดยสังเขปดังนี้

1. ลักษณะท่าทางเฉพาะตัว (Style) เป็นลักษณะท่าทางของแต่ละคู่ลีลาที่แสดงออกมาให้ปรากฏให้เห็นได้ มีหลักให้พิจารณาดังนี้

1.1 วิธีการจับคู่ที่ถูกต้อง (Correct Hold) ผู้ตัดสินจะมองคู่ตั้งแต่ก่อนเริ่มลีลาศ การจับมือ การวางตำแหน่งของมือและแขนทั้งสอง ตลอดจนความใกล้เคียงของลำตัวของคู่ลีลาศ ว่าอยู่ในท่าที่สวยงาม เหมาะสมและถูกต้องหรือไม่

1.2 ระยะห่างเมื่อจับคู่ เมื่อยืนจับคู่กัน ต้องมีระยะห่างพอดี ๆ

1.3 ลักษณะการยืน (Upright Poise) ลำตัวตั้งตรงหรือไม่

1.4 การทรงตัวที่ดี (Good Balance) รู้จักการวางน้ำหนักของตนเอง การถ่วงน้ำหนักจากเท้าหนึ่งไปยังอีกเท้าหนึ่งถูกต้อง ทุก ๆ ลีลาในการก้าวเท้าจะต้องทรงตัวได้ดียู่ตลอดเวลา

1.5 การแต่งกาย ต้องพิจารณาว่าการแต่งกายถูกต้อง เหมาะสม สวยงามเพียงไร เหมาะกับกาลเทศะหรือไม่ สีของชุดนั้นเข้ากับบุคลิกภาพของผู้แต่งมากน้อยเพียงไร ตลอดจนเหมาะสมกับจังหวะเพลงนั้น ๆ หรือไม่

1.6 ลักษณะการเคลื่อนไหว การก้าวเท้าที่มีความสวยงาม ทุกอริยาบทที่มีการเคลื่อนไหวจะนุ่มนวล สง่างามและสวยงามตามธรรมชาติ เพราะแต่ละคู่มีลักษณะการเคลื่อนไหวแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

2. ความรู้ทางวิชาการหรือเทคนิค (Technique) จะพิจารณาจาก

2.1 การใช้เท้า (Footwork) นักลีลาศที่ดีจะต้องรู้จักการใช้เท้าที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ต้องรู้ว่าควรใช้สันเท้าและปลายเท้าเมื่อไร ก้าวไหนควรเขย่ง (Rise) หรือลด (Fall) ลำตัว มีความประณีตในการวางเท้าให้ถูกต้อง ตามตำแหน่งและทิศทางที่ถูกต้อง

2.2 การใช้ลำตัวที่ถูกต้องสวยงาม (Contrary Body Movement) ต้องรู้จักใช้ลำตัวให้ถูกต้อง เช่น การใช้ไหล่ เอว สะโพก และการก้าวเดิน จะต้องมีความสัมพันธ์กันเรียกว่าต้องมี C.B.M. แต่ถ้าเป็นการเคลื่อนไหวอยู่กับที่ เรียกว่า Contrary Body Movement

Position หรือ C.B.M.P. ในการใช้ลำตัวที่ถูกต้องนั้น จะต้องอาศัยการฝึกซ้อมมาก ๆ นอกจากนี้ยังรวมความไปถึงการเอนเอียงลำตัว (Body Sway) การใช้สะโพกแตะกัน (Hip Contact) กล่าวคือ คูลีลาจะต้องรู้ว่าเอาส่วนของสะโพกเข้าไปใกล้คู่มากน้อยแค่ไหนจึงจะเหมาะสมสวยงาม

3. ความสามารถในการเข้ากับจังหวะดนตรี คูลีลาต้องรู้แบบจังหวะ และสามารถตามแบบเข้ากับจังหวะได้อย่างถูกต้อง แยกพิจารณาดังนี้

3.1 การลีลาให้ลงจังหวะ (Timing) ได้แก่ การวางเท้าให้ถูกต้องกับจังหวะช้าหรือเร็ว ตามที่กำหนดได้ในหลักวิชา โดยเฉพาะ Basic Figure หรือ Standard Figure

3.2 การเคลื่อนไหวร่างกายให้ลงจังหวะ (Rhythm of Body Movement) หมายถึงการรู้จักใช้แรงเหวี่ยงของร่างกายพอควรจนบังเกิดความสวยงามในการลีลา สามารถเปรียบเทียบกันระหว่างคูลีลาได้

3.3 การเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับท่วงทำนองดนตรี (Rhythmic Movement) คูลีลาต้องรู้จักการบังคับการเคลื่อนไหวของร่างกายให้สอดคล้องกับท่วงทำนองดนตรี ถ้าดนตรีมีท่วงทำนองช้า ก็ต้องรู้จักการใช้ลีลาการเคลื่อนไหวที่นุ่มนวล อ่อนช้อย ถ้าดนตรีเร็วเร้าใจก็ต้องแสดงท่าที่สนุกสนานสอดคล้องกับทำนองอันจะทำให้การลีลามีชีวิตชีวาขึ้น

4. ความสามารถในการใช้พื้นที่บนพลอร์ (Floor Craft) เป็นการพิจารณาจากความเจนจัดของการใช้พื้นที่บนพลอร์ลีลา ให้บังเกิดประโยชน์ให้มากที่สุด สามารถเลือก Figure มาใช้ได้อย่างเหมาะสม พิจารณาได้ดังนี้

4.1 การผูกกลวคล้ายเข้าด้วยกัน (Amalgamation) ผู้ตัดสินจะดูจากประสิทธิภาพของแต่ละคู่ในการนำเอา Figure ต่าง ๆ มาผูกกลวคล้ายเข้าด้วยกันเป็นกลุ่มที่สวยงาม กลมกลืนต่อเนื่องกันหรือไม่ ตอนไหนควรใช้ลวคล้ายขั้นพื้นฐาน ตอนไหนควรใช้ลวคล้ายพิสดาร ซึ่งขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของแต่ละคน

4.2 การนำและการตามคูของคูลีลา (Leading and Following) หมายถึง การนำของฝ่ายชายและการตามของฝ่ายหญิง ทั้งคู่สามารถที่จะลีลาไปบนพลอร์ได้โดยไม่ชนกับคูอื่น

หรือสามารถหยุดให้ทันที โดยเปลี่ยนเป็นท่าอื่น ๆ ทั้ง ๆ ที่ยังไม่จบกลุ่มของคู่ตัวเอง ชายและหญิงสามารถลีลาไปด้วยกันได้เหมาะสมกลมกลืน รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โดยไม่ชะงักเสียจังหวะการลีลา หรือสามารถเคลื่อนไหวไปได้อีก ๆ พลอร์ได้ก็ไม่คิดขวางคู่ลีลาอื่น ๆ

5. การแสดงความรู้สึกขณะลีลา (Expression) หมายถึง การสื่ออารมณ์ออกมาให้เห็นในขณะลีลา มีชีวิตชีวา โดยพิจารณาจาก

5.1 การแสดงออกตามจังหวะเพลง (Interpretation) ผู้ลีลาจะต้องแสดงท่าออกมาได้กลมกลืนกับท่วงท่าของดนตรี โดยแสดงออกทางหน้าตาท่าทาง

5.2 การปฏิบัติจนเป็นนิสัย (Practice Habit) หมายถึง การที่คู่ลีลาสามารถลีลาในท่าทางต่าง ๆ ได้โดยคล่องแคล่ว ไม่เคอะเขิน ถูกต้องตามเทคนิควิธีและธรรมชาติ

องค์ประกอบของการที่จะลีลาให้ได้ดี

การเรียนลีลาเป็นการเรียนถึงทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายให้เข้ากับจังหวะดนตรีที่มีรูปแบบที่ยากและซับซ้อนกว่ากิจกรรมเข้าจังหวะขั้นพื้นฐานอื่น ๆ ฉะนั้นผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาจะมีมากหรือน้อยย่อมจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ มากมาย จากการได้สัมภาษณ์ ผู้มีประสบการณ์ในการสอนลีลามานาน ทวีพงษ์ กลิ่นหอม (ทวีพงษ์ กลิ่นหอม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ จิตติพร ไพรซ์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2530) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการที่จะเป็นผู้ที่ลีลาให้ได้ดีว่า จะต้องประกอบไปด้วย 2 ด้านใหญ่ ๆ คือ

1. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น

1.1 สถานที่เรียนสะดวกสบาย เหมาะสม

1.2 อุปกรณ์เครื่องใช้เหมาะสมมีคุณภาพ ฯลฯ

2. พื้นฐานของตัวผู้เรียน ซึ่งถือว่าเป็นลักษณะและความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละคน

ประกอบด้วย

2.1 บุคลิกภาพ

2.2 ปฏิริยาตอบสนองต่อจังหวะโดยธรรมชาติของแต่ละคน

2.3 พื้นฐานของทักษะ คือ การรู้จักจังหวะ การรู้จักทิศทาง การแสดงออก การจับคู่

การใช้เท้า การนำและการตาม การแสดงออกที่สอดคล้องกับประเภทของการลีลา และความคิด

ริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งการมีโอกาสดูเคลื่อนไหวและออกกำลังกายอยู่เสมอจะช่วยพัฒนาเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านพื้นฐานของตัวผู้เรียนได้

นอกจากองค์ประกอบดังกล่าวมาแล้ว แรงจูงใจ ความสนใจ ตลอดจนทัศนคติก็อาจจะส่งผลต่อการเรียนลีลาได้เช่นกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการลีลา

ในปี ค.ศ. 1981 แชมเบอร์ส (Chambers. 1981 : 2994 - A) ได้ทำวิจัยเรื่อง "ผลของการเดินรำต่อตัวแปรทางด้านร่างกาย" ใช้ผู้รับการทดลองเป็นเพศหญิงจำนวน 62 คน ที่มีทักษะการเดินโมเดิร์น ดีานซ์ บัลเลย์ และแจ๊ส ขึ้นพื้นฐาน โดยให้ฝึกเดินแอโรบิก ดีานซ์ เป็นเวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 40 - 45 นาที พบว่าการเดินรำมีผลต่อตัวแปรด้านร่างกายทั้ง 4 ด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

1. เปอร์เซ็นต์ไขมันของร่างกาย
2. ความอ่อนตัว
3. การกระโดดสูง
4. ระบบการไหลเวียน

ปี พ.ศ. 2525 อีรศักดิ์ อาภาวัฒนาสกุล (อีรศักดิ์ อาภาวัฒนาสกุล 2525 : 44 - 71) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการฝึกเดินรำที่มีต่อเวลาปฏิกิริยา การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการฝึกเดินรำที่มีต่อเวลาปฏิกิริยา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชายหญิงจากวิทยาลัยครูพระนคร ซึ่งเดินรำไม่เป็นและมีอายุระหว่าง 18 - 30 ปี จำนวน 60 คน ชาย 30 คน หญิง 30 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 6 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน ให้แต่ละกลุ่มมีเวลาปฏิกิริยาเท่ากัน ผลการวิจัยพบว่า

1. การฝึกเดินรำมีผลต่อเวลาปฏิกิริยาดังนี้

1.1 กลุ่มฝึกเดินรำชายจังหวัดบึงกาฬ มีเวลาปฏิกิริยาของมือที่มีต่อแสงหลังฝึกพัฒนาดีกขึ้นกว่าก่อนฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเวลาปฏิกิริยาของมือที่มีต่อเสียง เวลาปฏิกิริยาของเท้าที่มีต่อแสงภายหลังการฝึกพัฒนาดีกขึ้นกว่าก่อนฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2 กลุ่มฝึกเดินรำหญิงจังหวะบกิน เวลาปฏิริยาของมือที่มีต่อแสงและเสียงภายหลังการฝึกพัฒนาขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 กลุ่มฝึกเดินรำชายจังหวะ ซ่า ซ่า ซ่า เวลาปฏิริยาของมือและเท้าที่มีต่อแสงและเสียงพัฒนาขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 กลุ่มฝึกเดินรำหญิงจังหวะ ซ่า ซ่า ซ่า เวลาปฏิริยาของมือที่มีต่อแสงและเวลาปฏิริยาของเท้าที่มีต่อเสียงภายหลังการฝึกพัฒนาขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. กลุ่มที่ฝึกเดินรำและกลุ่มที่ไม่ฝึกเดินรำมีเวลาปฏิริยาของมือและเท้าที่มีต่อแสงและเสียงหลังการฝึกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พ.ศ. 2527 สุมาลี เพชรศิริ (สุมาลี เพชรศิริ 2527 : 1 - 79) ได้สร้างแบบประเมินค่าความสามารถทางกิจกรรมเข้าจังหวะสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา แบบประเมินค่าความสามารถมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ความสามารถในการเดินรำ บุคลิกภาพในการเดินรำ และทัศนคติในการเรียนวิชากิจกรรมเข้าจังหวะ แบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า มีข้อกระท้วงทั้งสิ้น 35 ข้อ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพมหานคร ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2526 จำนวน 105 คน ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน ตอนที่ 1, 2, 3 และรวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.930, 0.887, 0.890 และ 0.950 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าแบบประเมินที่สร้างขึ้นมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

2. ค่าความเที่ยงตรงของแบบประเมินโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า ค่าความเที่ยงตรงของแบบประเมิน ตอนที่ 1, 2, 3 และรวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.522, 0.361, 0.522 และ 0.546 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าแบบประเมินที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงอยู่ในระดับปานกลาง

3. ค่าความเป็นปรนัยของแบบประเมินโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า ค่าความเป็นปรนัยของแบบประเมิน ตอนที่ 1, 2, 3 และรวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.313, 0.503, 0.401 และ 0.405 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าแบบประเมินที่สร้างขึ้นมีความเป็นปรนัยอยู่ในระดับปานกลาง

4. ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบประเมินโดยใช้วิธีการแจกแจงที พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบประเมิน มีค่าตั้งแต่ 1.969 ถึง 12.443 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าแบบประเมินที่สร้างขึ้นมีค่าอำนาจจำแนกรายชื่ออยู่ในระดับสูง

พ.ศ. 2528 คารณี นวพันธุ์ (คารณี นวพันธุ์ 2528 : 1 - 92) ได้สร้างแบบประเมินค่าความสามารถลีลาสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบประเมินค่าความสามารถลีลาสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา แบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า มีจำนวน 16 ข้อ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยในครั้งนี้เป็นนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี ที่ผ่านการเรียนวิชาลีลาสมาแล้วในปีการศึกษา 2528 จำนวน 100 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบประเมินโดยใช้บุคคลประเมินค่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องกับพฤติกรรม (IC) ระหว่าง 0.8 - 1.0

2. ค่าความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง จากคะแนนรวมผู้ประเมินทั้งฉบับกับคะแนนเฉพาะข้อนั้น ๆ มีค่าความเที่ยงตรงทั้ง 16 ข้อ ระหว่าง .3837 - .8550 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน โดยสัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินเท่ากับ .8863 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ค่าความเป็นปรนัยของแบบประเมิน โดยผู้ประเมิน 3 คน คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่า .45 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบประเมิน โดยใช้วิธีแจกแจงที พบว่า มีค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบประเมินระหว่าง 4.286 - 14.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พ.ศ. 2528 สุรีย์พร ภูศรี (สุรีย์พร ภูศรี 2528 : 1 - 81) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนกิจกรรมเข้าจังหวะระหว่างกลุ่มผู้ที่เป็นนักกีฬากับกลุ่มผู้ที่ไม่เป็นนักกีฬา ซึ่งกระทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาชายระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง วิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2528 และยังไม่เคยผ่านการเรียนวิชากิจกรรมเข้าจังหวะในวิทยาลัยพลศึกษามาก่อน จำนวน 60 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้ที่เป็นนักกีฬา จำนวน 30 คน และกลุ่มผู้ที่ไม่เป็นนักกีฬา จำนวน 30 คน โดยให้เรียนกิจกรรมเข้าจังหวะตามโปรแกรมของการสอนเป็นเวลา 8 สัปดาห์ แล้วทดสอบ

ความสามารถทางการเรียนกิจกรรมเข้าจังหวะทุก 2 ช่วงสัปดาห์ โดยแบบประเมินค่าความสามารถทางกิจกรรมเข้าจังหวะสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลโดย t - test (Independent) และ F - test (One - way Analysis of Variance)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้ที่เป็นนักกีฬาและผู้ที่ไม่เป็นนักกีฬา มีความสามารถทางการเรียนกิจกรรมเข้าจังหวะภายหลังการเรียนของสัปดาห์ที่ 8 ไม่แตกต่างกัน
2. ในระหว่างกลุ่มกีฬาของกลุ่มผู้ที่เป็นนักกีฬา มีความสามารถทางการเรียนกิจกรรมเข้าจังหวะภายหลังการเรียนของสัปดาห์ที่ 8 ไม่แตกต่างกัน
3. กลุ่มผู้ที่เป็นนักกีฬา มีความสามารถทางการเรียนกิจกรรมเข้าจังหวะระหว่างสัปดาห์ที่ 2 กับ 4, 2 กับ 6 และ 2 กับ 8 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนสัปดาห์ที่ 4 กับ 6 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. กลุ่มผู้ที่ไม่เป็นนักกีฬา มีความสามารถทางการเรียนกิจกรรมเข้าจังหวะระหว่างสัปดาห์ที่ 2 กับ 4, 2 กับ 6, 2 กับ 8 และ 4 กับ 8 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สัปดาห์ที่ 4 กับ 6 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสัปดาห์ที่ 6 กับ 8 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สุรินทร์ ศลโกสุม (สุรินทร์ ศลโกสุม ม.ป.ป. : 116) ให้ความหมายคำว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic achievement) ไว้ว่าหมายถึงคุณลักษณะและความสามารถของบุคคลที่เกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกฝน อบรม หรือจากการสอน

กู๊ด และคนอื่นๆ (Good and others. 1973 : 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ไว้ว่า หมายถึง ความสำเร็จ (Accomplishment) หรือความคล่องแคล่ว ความชำนาญในการใช้ทักษะหรือความรู้ต่าง ๆ และได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) ว่าหมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ

ที่ได้เรียนมาแล้วซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่าง
รวมกันและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาต่าง ๆ เช่น เลขคณิต ประวัติศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ฯลฯ
ส่วน ไพศาล หวังพานิช (ไพศาล หวังพานิช 2523 : 137) อธิบายว่า ผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการ
เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรมหรือเกิดจากการสอน
ในขณะที่ กนิษฐา แก้วสวัสดิวงศ์ และประชุม พลเมืองดี (กนิษฐา แก้วสวัสดิวงศ์ 2524 :
6, ประชุม พลเมืองดี 2523 : 6) ได้กล่าวถึงความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้
คล้ายคลึงกันว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการตอบแบบสอบถาม
วัดผลสัมฤทธิ์

องค์ประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เพรสคอตต์ (Prescott. 1961 : 14 - 51) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน
และมีอิทธิพลต่อผลสำเร็จทางการเรียนของนักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียนไว้หลายองค์ประกอบ เช่น
องค์ประกอบทางวัฒนธรรมและสังคม องค์ประกอบทางความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนวัยเดียวกัน และองค์ประกอบ
ในด้านการปรับตัว เป็นต้น และแต่ละองค์ประกอบก็ส่งผลต่อผลสำเร็จทางการเรียนต่างกัน บาง
องค์ประกอบเป็นส่วนส่งเสริม แต่บางองค์ประกอบเป็นอุปสรรคต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ถ้าหากองค์ประกอบใดเป็นอุปสรรคต่อการเรียนก็ย่อมทำให้นักเรียนไม่อาจใช้ความสามารถได้เต็มที่ตาม
ความสามารถที่มีอยู่ องค์ประกอบที่เนื่องมาจากปัญหาส่วนตัวก็เป็นอีกด้านหนึ่งที่สำคัญ ด้วยเหตุที่สภาพทาง
สังคมมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต เพียงแต่จะมากหรือน้อยกว่ากันเท่านั้น และอนาสตาซี (Anastasi.
1968 : 107) ได้กล่าวไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา
และองค์ประกอบที่ไม่ใช่ด้านสติปัญญา อันได้แก่ องค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม แรงจูงใจ และ
ด้านอื่น ๆ

แซนฟอร์ด (Sanford. 1965 : 195) ได้รายงานไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแม้จะมีความสัมพันธ์กับสติปัญญา โดยที่สติปัญญาสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดีกว่าการใช้แบบวัด
ชนิดอื่น ๆ แต่ไม่ได้หมายความว่าจะทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างสมบูรณ์ ฉะนั้นจึงไม่ควรยึด
แต่สติปัญญาของนักเรียนเพียงอย่างเดียว จะต้องคำนึงถึงอิทธิพลด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น อิทธิพลของ

แรงจูงใจ (Motivation) ความสนใจ (Interests) นิสัยการทำงาน (Work Habits) ความสามารถพิเศษ (Special Abilities) ฯลฯ

สมชัย วงษ์นายะ (สมชัย วงษ์นายะ 2524 : 10 - 37) ได้ศึกษาถึงตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนคณิตศาสตร์ได้กล่าวไว้ว่า ในปัจจุบันนักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้สนใจองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และยอมรับว่าการที่บุคคลมีระดับสติปัญญาเท่ากัน ไม่จำเป็นว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากัน เพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา (Intelligence Factor) และองค์ประกอบทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา (Non - intelligence Factor) ซึ่งเขาได้กำหนดองค์ประกอบที่ศึกษาดังนี้

1. องค์ประกอบด้านสติปัญญา
 - 1.1 ความถนัดทางการเรียน
 - 1.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา
2. องค์ประกอบด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา
 - 2.1 ปัญหาส่วนตัว
 - 2.2 พฤติกรรมทางด้านความรู้สึก (ทัศนคติ)
 - 2.3 ความสนใจ
 - 2.4 แรงจูงใจ
 - 2.5 ความวิตกกังวล

การวัดผลและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สุนันท์ สลโกสุม (สุนันท์ สลโกสุม ม.ป.ป. : 116 - 117) ได้กล่าวถึงการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผล (Level of accomplishment) ของบุคคลว่า เรียนแล้วรู้เท่าไร มีความสามารถชนิดใด ซึ่งสามารถวัดได้ 3 แบบ ตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิธีสอนคือ

1. การวัดด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความสามารถในการปฏิบัติหรือทักษะของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปการกระทำจริงให้ออกมาเป็นผลงาน เช่น

วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้จึงต้องวัดโดยใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ (Performance test)

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา (Content) อันเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถวัดได้โดยใช้ "ข้อสอบผลสัมฤทธิ์" (Achievement test)

3. การวัดด้านทักษะ (Skill test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดภายหลังการฝึกฝนแล้วเรียนแล้ว เพื่อวัดว่าผู้เรียนมีทักษะหรือความคล่องแคล่วในการคิดแก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องที่ได้เรียนมาใด แบบทดสอบนี้มุ่งวัดว่าผู้เรียนมีทักษะทางการคิดหรือการทำงานสูงต่ำปานใด ซึ่งผิดกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ธรรมดาที่มุ่งวัดว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถอยู่ ณ ระดับใด ผู้ที่มีทักษะในเรื่องใดคตินั้น ก็คือผู้ที่สามารถทำงานนั้นได้เป็นปริมาณมาก ๆ โดยใช้เวลาทำเพียงเล็กน้อย และไม่เสียพลังงานมาก ทำงานได้อย่างสะดวกสบายไม่อึดอัด คือทำงานได้อย่างอัตโนมัติ

ชวาล แพร์ตกุล (ชวาล แพร์ตกุล 2514 : 26) กล่าวว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน หมายถึงการตรวจสอบความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับจากการอบรมสั่งสอนของครู ส่วนใหญ่จะใช้วิธีสอนโดยให้นักเรียนขีดเขียนคำตอบในกระดาษ ดังที่เรียกว่าการทดสอบแบบกระดาษและดินสอ ในปัจจุบันเรามีเทคนิคต่าง ๆ มาปรับปรุงการสอนชนิดนี้ให้มีคุณภาพสูงและวัดได้แม่นยำกว่าการสอนชนิดอื่น ๆ ข้อสอบที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการในปัจจุบันมุ่งที่จะวัดว่า นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ด้านต่าง ๆ ได้มากน้อยและมีประสิทธิภาพเพียงใด หรือถ้าจะพูดเรื่องนี้กลับให้เป็นไปในด้านของการสอนแบบทดสอบชนิดนี้ก็ต้องการวัดว่า ครูได้ใช้เนื้อหาวิชาไปกระตุ้นสมองเด็กให้เฝ้าติดตามตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตรได้มากน้อยเพียงใด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทำหน้าที่วัดว่าเด็กรู้มาแล้วเท่าใดอันเป็นเรื่องราวของอดีตกาล การวัดผลชนิดนี้มีความสำคัญเป็นอันมาก จัดว่าเป็นกระดูกสันหลังของการสอนทั้งปวงในวงการศึกษ

มัลลิกา เกาพิจิตร (มัลลิกา เกาพิจิตร 2516 : 7) ได้กล่าวถึง การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ขบวนการประเมินความรู้และความเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของนักเรียน ยกเว้นพัฒนาการทางกาย พัฒนาการทางอาเวศ และศีลธรรม เหตุนี้การประเมินผล การเรียนจึงกินความถึงวิธีการวัดผลต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ทราบว่าคุณนักเรียนได้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาแล้วเพียงไร วิธีวัดอาจเป็นการทดสอบให้เขียนตอบ การทดสอบให้กระทำ ตลอดจน

วิธีการอื่นที่ช่วยวัดความเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของนักเรียน การประเมินผลการเรียนนี้มีข้อบกพร่องกว้างขวางเหมือนวัตถุประสงค์ของการศึกษา แต่เป็นที่น่าเสียดายที่เวลาปฏิบัติ ครูใช้แต่วิธีการทดสอบให้นักเรียนเขียนตอบเพื่อวัดความสามารถในการจดจำข้อเท็จจริงเท่านั้น การประเมินผลตั้งว่านักเรียนมีใช้ปากเปล่าเป็นพื้น จนต่อมาเมื่อนักเรียนเพิ่มจำนวนขึ้นเป็นลำดับ การสอบปากเปล่านั้นมีข้อจำกัดเพิ่มขึ้น จึงต้องหันมาใช้ให้เขียนตอบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

งานวิจัยภายในประเทศ

พ.ศ. 2514 เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ 2514 : 49 - 60) ได้วิจัยเพื่อหาองค์ประกอบที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา โดยศึกษาตัวแปร 3 อย่างคือ องค์ประกอบด้านครอบครัว ด้านสถานศึกษา และด้านตัวนักเรียนเป็นตัวพยากรณ์ ส่วนตัวแปรตามคือเกรดเฉลี่ยสะสม ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับเกรดเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ .354 และพบว่าองค์ประกอบด้านสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์สูงสุด

วรศักดิ์ เพียรชอบ อนันต์ อัครชู และศิลาชัย สุวรรณธาดา (วรศักดิ์ เพียรชอบ อนันต์ อัครชู และศิลาชัย สุวรรณธาดา 2514 : 13) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพทางกายกับวุฒิภาวะ และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาของไทย"

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ คือ

1. สมรรถภาพทางกาย จะเพิ่มขึ้นตามอายุ ส่วนสูง และน้ำหนัก
2. ขนาด และวุฒิภาวะของนักเรียนมัธยมชาย อาจแบ่งแยกได้ตามสูตร คือ $1.87 (\text{อายุ}) + .90 (\text{ส่วนสูง เซนติเมตร}) + 2.56 (\text{น้ำหนัก กิโลกรัม})$
3. สมรรถภาพทางกายจะเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มของสูตรการแบ่งลักษณะข้างต้น
4. มีค่าสหสัมพันธ์สูงระหว่างสมรรถภาพทางกาย และวุฒิภาวะ

พ.ศ. 2516 ศิริกร ภูไพบูลย์ (ศิริกร ภูไพบูลย์ 2516 : 36) ได้ศึกษาโดยใช้ความถนัดด้านมิติสัมพันธ์ และเหตุผลเชิงนามธรรม ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเรขาคณิต

โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 600 คน ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบทดสอบมีติสัมพันธ์และเหตุผลเชิงนามธรรมกับแบบทดสอบเรขาคณิต มีค่า .54 และ .49 ตามลำดับ

พ.ศ. 2519 กมลทิพย์ ศิริชาติ (กมลทิพย์ ศิริชาติ 2519 : 65) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางกลไกของร่างกายกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาของวิทยาลัยพลศึกษา ชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยพลศึกษา 4 แห่ง จำนวน 180 คน โดยใช้แบบทดสอบความสามารถทางกลไกของร่างกายของแบร์โรว์ ประกอบด้วยรายการทดสอบ 6 รายการ คือ ยืนกระโดดไกล ข้างลูกบอล วิ่งซิกแซก ส่งลูกบอลกระทบฝาผนัง ทุ่มบอลหนัก 6 ปอนด์ และ วิ่ง 600 หลา แล้วนำคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบเพื่อหาความสัมพันธ์กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งภาคกิจกรรมและภาคทฤษฎี ผลปรากฏว่า

1. ความสามารถทางกลไกของร่างกาย มีความสัมพันธ์เชิงนิมิต กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความสามารถทางกลไกของร่างกาย มีความสัมพันธ์เชิงนิมิต กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคกิจกรรมวิชาพลศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ความสามารถทางกลไกของร่างกาย มีความสัมพันธ์เชิงนิมิต กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคทฤษฎี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคกิจกรรมวิชาพลศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคทฤษฎี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นนท์ อินทรเทพ (นนท์ อินทรเทพ 2519 : 1 - 133) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระหว่างแบบเรียนโปรแกรมกับการสอนปกติ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบเรียนโปรแกรมกับการสอนปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 70 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 35 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ทั้งสองกลุ่มเรียนในเนื้อหาเดียวกัน เวลาเท่ากัน แต่ใช้แบบเรียนคนละแบบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปี พ.ศ. 2525 นพดล นิละเสถียร (นพดล นิละเสถียร 2525 : 1 – 94) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อพลศึกษา ทักษะทางกีฬา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อพลศึกษา ทักษะทางกีฬาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชายและหญิง จำนวน 400 คน โดยใช้แบบวัดทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาของ โวสิติ แจ่มสกุล แบบทดสอบทักษะทางกีฬาทั่วไปของจอห์นสัน และแบบทดสอบพื้นฐานทักษะทางกีฬาของมอริสัน ผลการวิจัยพบว่า

1. ทัศนคติต่อพลศึกษาของนักเรียนชาย-หญิง มีความสัมพันธ์กับทักษะทางกีฬา .35 และ .17 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .01 ตามลำดับ
2. ทัศนคติต่อพลศึกษาของนักเรียนชาย-หญิง มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษา .25 และ .41 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
3. ทักษะทางกีฬาของนักเรียนชาย-หญิง มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษา .41 และ .40 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
4. สหสัมพันธ์พหุคูณของนักเรียนชาย-หญิง ระหว่างตัวทำนายคือ ทัศนคติต่อพลศึกษา ทักษะทางกีฬา กับตัวเกณฑ์คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษา มีค่า .43 และ .53 ตามลำดับ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. สมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษาคือ
 นักเรียนชาย $y = 0.233 + .120 x_1 + .371 x_2$
 นักเรียนหญิง $y = 3.178 + .356 x_1 + .339 x_2$

ปี พ.ศ. 2526 กาญจนา อินทรสุนานนท์ (กาญจนา อินทรสุนานนท์ 2526 : 1 – 203) ได้วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพลงพื้นบ้านภาคกลางในระดับปริญญาตรี โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพลงพื้นบ้านภาคกลางในระดับปริญญาตรี โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ชั้นปีที่ 2 จำนวน 100 คน

แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 50 คน โดยวิธีจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพลงพื้นบ้านภาคกลาง และแบบวัดเจตคติของนิสิตกลุ่มทดลองที่มีผลต่อบทเรียนโมดูล ผลการศึกษาปรากฏว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพลงพื้นบ้านภาคกลางของนิสิตกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพลงพื้นบ้านภาคกลาง ระหว่างนิสิตชั้นปีที่ 1 และนิสิตชั้นปีที่ 2 ของกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพลงพื้นบ้านภาคกลางระหว่างนิสิตชั้นปีที่ 1 และนิสิตชั้นปีที่ 2 ของกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน
3. นิสิตกลุ่มทดลองมีเจตคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล

งานวิจัยต่างประเทศ

ในปี ค.ศ. 1930 เจนกินส์ (Jenkins. 1930 : 16 - 17) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางทักษะกลไกของเด็กอายุ 5, 6 และ 7 ปี ทั้งชายและหญิง จำนวน 30 คน โดยใช้แบบทดสอบ 7 รายการดังนี้

1. ยืนกระโดดสูง (Vertical Jump)
2. วิ่งกระโดดไกล (Running Broad Jump)
3. ยืนกระโดดไกล (Standing Broad Jump)
4. วิ่งเร็ว 35 หลา (Thirty - five - yard Dash)
5. กระโดดเขย่ง 50 ฟุต (Fifty feet Hop)
6. ขว้างลูกเบสบอล (Baseball Throw at 10 feet Distant Target)

เพื่อวัดความแม่นยำในการขว้าง

7. ขว้างลูกบาสเกตบอล (Basketball Throw) เพื่อวัดความสามารถในการขว้าง
- ผลการศึกษาพบว่า เด็กทั้งชายและหญิงจะสามารถปฏิบัติทักษะกลไกเหล่านี้ได้ดีขึ้นตามลำดับอายุ เด็กชายจะมีความสามารถดีกว่าเด็กหญิงเกือบทุกรายการ ยกเว้นกระโดดเขย่ง 50 ฟุตที่เด็กหญิงทำได้ดีกว่า

ปี ค.ศ. 1939 กัทเธริดจ์ (Gutteridge. 1939 : 1 - 178) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางทักษะกลไกของเด็กอายุ 2 - 7 ปี โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,973 คน ทักษะที่ต้องการศึกษา ได้แก่ การเขย่ง (Hoping) การวิ่งควม (Gallop) การวิ่งสลับเท้า (Skipping) การขว้าง (Throwing) การจับ (Catching) และการเลี้ยงลูกบอลกระทบพื้น (Bouncing a ball) พบว่าช่วงอายุ 4 - 7 ปี เป็นช่วงที่เด็กมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วในทักษะเหล่านี้

ปี ค.ศ. 1969 ดักกลาส (Douglas. 1969 : 4371 - A) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนิสิตที่เป็นนักกีฬาและผู้ที่ไม่เป็นนักกีฬาจากชนชาติ 4 ชาติ ประกอบด้วย แองโกล อินเดียน นิโกร และสเปนโซอเมริกัน ใช้จำนวน 333 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบว่าการเรียนทั้งสองกลุ่มในระหว่างเชื้อชาติ ผลปรากฏว่า

1. ผลการเรียนของกลุ่มที่ไม่ใช่นักกีฬา สูงกว่านักกีฬาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ในกลุ่มอินเดียน ผลการเรียนของนักกีฬาและไม่ใช่นักกีฬาไม่แตกต่างกัน
3. ในกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 ชาติ ผลการเรียนระหว่างกลุ่มนักกีฬาและกลุ่มไม่ใช่นักกีฬาไม่แตกต่างกัน

รัสเซลล์ (Russell. 1969 : 263 - 266) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนเกรด 9 ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของแคลิฟอร์เนีย (California Achievement test) วัดผลสัมฤทธิ์วิชาเลขคณิต ภาษา และการอ่าน ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ค.ศ. 1972 โลวี (Lowe. 1972 : 2195 - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจในวิชาวิทยาศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับเกรด 10 และ 11 จำนวน 414 คน พบว่า ความสนใจในวิชาวิทยาศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์

พ.ศ. 2526 โสภพรณ อมตะเดชะ (โสภพรณ อมตะเดชะ 2526 : 159) ได้วิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศิลปะประดิษฐ์ในระดับปริญญาตรี โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ วัตถุประสงค์ในการทำวิจัยครั้งนี้ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิชาศิลปประดิษฐ์ โดยใช้บทเรียนโมดูลกับวิธีสอนปกติของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และศึกษาเจตคติของ นักศึกษากลุ่มทดลองที่มีต่อบทเรียนโมดูล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ ปีการศึกษา 2525 จำนวน 104 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 52 คน กลุ่มทดลองใช้การสอนแบบโมดูล กลุ่มควบคุมใช้การสอนปกติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศิลปประดิษฐ์ ของนักศึกษากลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูลวิชาศิลปประดิษฐ์

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ภายหลังการเรียน 48 คาบ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาประกอบเพลงลาตินอเมริกันของ นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และนักศึกษาวิชาเอกอื่น แตกต่างกัน
2. ภายหลังการเรียน 48 คาบ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาประกอบเพลงบอลรูม ของนักศึกษา วิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และนักศึกษาวิชาเอกอื่น แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชาย-หญิง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย อีสานเหนือ มหาสารคาม ซึ่งไม่เคยผ่านการเรียนลีลาศมาก่อนโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ดังนี้

1. เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) 3 กลุ่มวิชาเอก คือ
 - 1.1 วิชาเอกพลศึกษา
 - 1.2 วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์
 - 1.3 วิชาเอกอื่นซึ่งนอกเหนือจากวิชาเอกพลศึกษาและดนตรี-นาฏศิลป์
2. ในแต่ละกลุ่มวิชาเอกสุ่มมาวิชาเอกละ 20 คน แบ่งเป็นชาย 10 คน หญิง 10 คน รวมเป็น 60 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบประเมินค่าความสามารถลีลาศ ผู้วิจัยใช้แบบประเมินค่าความสามารถลีลาศ สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ คารณิ นวพันธุ์ สร้างขึ้น ซึ่งประกอบด้วยข้อกระทงที่แสดงถึงพฤติกรรมที่ต้องการประเมินตามรายละเอียดขององค์ประกอบที่จะประเมินรวมทั้งสิ้น 16 ข้อ ประกอบด้วยลักษณะท่าทางเฉพาะตัวของแต่ละคู่จำนวน 5 ข้อ วิธีการที่ถูกต้องตามทฤษฎี 2 ข้อ ความสัมพันธ์กับจังหวะเพลงขณะลีลาศ 3 ข้อ การใช้พื้นที่บนฟลอร์ 3 ข้อ การเคลื่อนไหว 2 ข้อ และการแสดงออกของความรู้สึก 1 ข้อ ซึ่งมีคุณภาพด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยใช้บุคคลประเมินค่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องกับลักษณะพฤติกรรม (IC) ระหว่าง 0.8 - 1.0

1.2 ค่าความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง จากคะแนนรวมของผู้ประเมินทั้งฉบับกับคะแนนเฉพาะข้อนั้น ๆ มีค่าความเที่ยงตรงทั้ง 16 ข้อ มีคะแนนระหว่าง .3837 - .8550 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินเท่ากับ .8868 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.4 ค่าความเป็นปรนัยของแบบประเมินค่า โดยใช้ผู้ประเมิน 3 คน คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า .45 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.5 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบประเมิน โดยวิธีแจกแจงที พบว่า มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบประเมินระหว่าง 4.286 - 14.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินค่าความสามารถสื่อสารสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ของ คารณิ นวพันธุ์ โดยใช้นักศึกษาสหวิทยาลัยอีสานเหนือ มหาสารคาม ซึ่งผ่านการเรียนสื่อสารมาแล้ว จำนวน 20 คน แบ่งเป็นชาย 10 คน หญิง 10 คน โดยนำผลการทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน เท่ากับ .81

2. โครงการสอนสื่อสารซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นโครงการสอนประจำสัปดาห์ (ภาคผนวก ข.) โดยศึกษาจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องและผ่านการพิจารณาตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญในการสอนสื่อสารมาเป็นเวลานาน 5 ท่าน คือ อาจารย์สมเจตน์ สุขดี อาจารย์ทวีพงษ์ กลิ่นหอม อาจารย์สมเจตน์ ภูศรี อาจารย์สุรีย์พร ภูศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ประพันธ์ศิริ ไชยชนะใหญ่

3. อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่

- 3.1 เครื่องขยายเสียง
- 3.2 เครื่องบันทึกเสียง
- 3.3 เครื่องให้จังหวะ
- 3.4 โรงยิมส์เนเยี่ยม

2. กำหนดหาค่ามัธยฐานเลขคณิตและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถทางการเรียนลิลาศ

3. หาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลิลาศระหว่างกลุ่มนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น ๆ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance) และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลิลาศ โดยเปิดตารางค่าสุทธของตารางเอฟ (F) ที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เมื่อพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลิลาศของกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีการทดสอบรายคู่ของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินค่าความสามารถลิลาศ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน จำนวนข้อของแบบประเมิน
	s_i^2	แทน ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
	s_t^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนแบบประเมินทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 หาค่ามัธยฐานเลขคณิต โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 71)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน มัธยฐานเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้รับการทดลอง

2.2 คำนวณหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 77)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน จำนวนผู้เข้ารับการทดลองในกลุ่ม

3. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศของนักศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2527 : 249)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงค่าเอฟ (F - distribution)
	MS_D	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม

4. เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เมื่อพบว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศของกลุ่มใดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีการทดสอบเป็นรายคู่ของนิวแมน คูลส์ (Newman Keuls test) (ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ 2529 : 195)

$$W = q(\alpha; r, df) \sqrt{\frac{MS_w}{N}}$$

เมื่อ	w	แทน	ค่าความแตกต่าง
	q	แทน	ค่าวิกฤตคิว (q - Statistic) ที่ได้จาก Studentized range Statistic
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มทดลองของแต่ละกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน ค่าสุดขีดที่ใช้ในการพิจารณา F - distribution
SS	แทน Sum of Square
MS	แทน Mean Square
df	แทน degree of Freedom

เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีทดสอบเป็นรายคู่ของนิวแมน คูลส์ (Newman - Keuls test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์

ในการเรียนลีลาศแต่ละจังหวัดในประเภทลาตินอเมริกา คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา รั้วป่า จังหวัดชว ชว ชว และจังหวัดจันทบุรี

1.2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์

ในการเรียนลีลาศรวมทั้ง 3 จังหวัดของประเภทลาตินอเมริกา

1.3 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์

ในการเรียนลีลาศแต่ละจังหวัดในประเภทบอลรูม คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดจันทบุรี

1.4 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์
ในการเรียนลิลาศรวมทั้ง 3 จังหวัดของประเภทบอลรูม ของนักศึกษาแต่ละวิชาเอก

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง

2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลิลาศประเภทลาตินอเมริกัน
ของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น และถ้าพบว่ามี ความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman -
Keuls)

2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลิลาศประเภทบอลรูม
ของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น และถ้าพบว่ามี ความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีนิวแมน-คูลส์ (Newman - Keuls)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลิลาศของนักศึกษา
วิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาประเภทลาตินอเมริกัน ในจังหวัดน่าน ร้อยเอ็ด จันทบุรี ชลบุรี และจังหวัดภูเก็ต ภายหลังการเรียน 48 คาบ ของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น

ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลา	N	จังหวัดน่าน ร้อยเอ็ด		จันทบุรี ชลบุรี		จังหวัดภูเก็ต	
		$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s
วิชาเอกพลศึกษา	20	61.683	6.235	64.933	6.11	58.7	5.615
วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์	20	60.733	5.195	62.95	5.372	56.933	5.46
วิชาเอกอื่น	20	55.933	5.444	59.667	6.2	51.767	5.166

จากตาราง 3 แสดงว่าการเรียนลีลาประเภทลาตินอเมริกัน ในจังหวัดน่าน ร้อยเอ็ด จันทบุรี ชลบุรี และจังหวัดภูเก็ต นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษามีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงที่สุด (61.683, 64.933 และ 58.7 ตามลำดับ) รองลงมาคือ วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ (60.733, 62.95 และ 56.933 ตามลำดับ) และกลุ่มนักศึกษาวิชาเอกอื่นมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด (55.933, 59.667 และ 51.767 ตามลำดับ)

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศ ประเภทลาตินอเมริกา ณ หลังการเรียน 48 คาบ ของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น

ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศ	N	$\bar{X}$	S
กลุ่มวิชาเอกพลศึกษา	20	61.722	5.759
กลุ่มวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์	20	60.206	5.144
กลุ่มวิชาเอกอื่น	20	55.789	5.348

จากตาราง 4 แสดงว่าภายหลังการเรียน 48 คาบ นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษามีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศประเภทลาตินอเมริกาสูงที่สุด ($\bar{X} = 61.722$) รองลงมาคือ วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ ($\bar{X} = 60.206$) และกลุ่มวิชาเอกอื่นมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 55.789$)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลิลาศประเภท
บอลรูมในจังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดตาก ภายหลังการเรียน 48 คาบ ของ
นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น

ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลิลาศ	N	จังหวัดฉะเชิงเทรา		จังหวัดชลบุรี		จังหวัดตาก	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
วิชาเอกพลศึกษา	20	61.617	6.263	56.267	6.205	57.783	6.828
วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์	20	60.383	5.92	54.767	5.483	58.033	5.641
วิชาเอกอื่น	20	54.217	6.046	48.983	5.497	52.15	6.076

จากตาราง 5 แสดงว่าการเรียนลิลาศประเภทบอลรูมในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี
คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของวิชาเอกพลศึกษาสูงที่สุด (61.617 และ 56.267 ตามลำดับ)
รองลงมาคือ วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ (60.383 และ 54.767 ตามลำดับ) และวิชาเอกอื่นมี
คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด (54.217 และ 48.983 ตามลำดับ) ส่วนจังหวัดตาก คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์
ในการเรียนของวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์สูงที่สุด (58.033) รองลงมาคือวิชาเอกพลศึกษา (57.783)
และวิชาเอกอื่นมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด (52.15)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศ ประเภทบอลรูม ภายหลังการเรียน 48 คาบ ของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น

ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศ	N	$\bar{x}$	s
กลุ่มวิชาเอกพลศึกษา	20	58.556	6.29
กลุ่มวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์	20	57.728	5.581
กลุ่มวิชาเอกอื่น	20	51.783	5.784

จากตาราง 6 แสดงว่าภายหลังการเรียน 48 คาบ นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศประเภทบอลรูมสูงที่สุด ($\bar{x} = 58.556$) รองลงมาคือวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ ($\bar{x} = 57.728$) และกลุ่มวิชาเอกอื่นมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 51.783$)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ปรากฏดังต่อไปนี้

ตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาประเภทลาตินอเมริกัน ภายหลังการเรียน 48 คาบ ของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	385.077	192.538	6.546*
ภายในกลุ่ม	57	1676.386	29.410	
รวมทั้งหมด	59	2061.463		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{2, 57} = 3.15$)

จากตาราง 7 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาประเภทลาตินอเมริกัน ของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น ภายหลังการเรียน 48 คาบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 6.546$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1 จึงได้นำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีนิวแมน คูลส์ (Newman Keuls) ดังปรากฏผลตามตาราง 8

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาประกอบ
ลาตินอเมริกัน ภายหลังการเรียน 48 คาบ ของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์
และนักศึกษาวิชาเอกอื่น

วิชาเอก	x	วิชาเอกอื่น ($\bar{x} = 55.789$)	วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ ($\bar{x} = 60.206$)	วิชาเอกพลศึกษา ($\bar{x} = 61.772$)
วิชาเอกอื่น	55.789	-	4.417*	5.983*
วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์	60.206		-	1.566
วิชาเอกพลศึกษา	61.772			-
r			2	3
q.95 (r, 57)		-	2.83	3.40
q.95 (r, 57) $\cdot \sqrt{\frac{MS_w}{N}}$		-	3.431	4.123

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 แสดงว่านักศึกษาวิชาเอกอื่นมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาประกอบลาตินอเมริกันแตกต่างกันกับนักศึกษาวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ กับนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาประกอบลาตินอเมริกันไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาประเภทบอลรุม ภายหลังการเรียน 48 คาบ ของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	545.897	272.948	7.860 *
ภายในกลุ่ม	57	1979.307	34.724	
รวมทั้งหมด	59	2525.204		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{2, 57} = 3.15$)

จากตาราง 9 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาประเภทบอลรุม ของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น ภายหลังการเรียน 48 คาบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 7.860$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 จึงได้นำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีนิวแมน คูลส์ (Newman Keuls) ดังปรากฏผลตามตาราง 10

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศประเภทบอลรูม ภายหลังจากเรียน 48 คาบ ของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น

วิชาเอก	$\bar{x}$	วิชาเอกอื่น ($\bar{x} = 51.783$)	วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ ($\bar{x} = 57.728$)	วิชาเอกพลศึกษา ($\bar{x} = 58.556$)
วิชาเอกอื่น	51.783	-	5.945*	6.773*
วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์	57.728		-	0.828
วิชาเอกพลศึกษา	58.556			-
r			2	3
$q_{.95} (r, 57)$		-	2.83	3.40
$q_{.95} (r, 57) \cdot \sqrt{\frac{MS_w}{N}}$		-	3.728	4.480

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงว่านักศึกษาวิชาเอกอื่นมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศประเภทบอลรูมแตกต่างกันกับนักศึกษาวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ กับนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศประเภทบอลรูมไม่แตกต่างกัน

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อทราบผลสัมฤทธิ์ในการ เรียนรู้ผลของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และนักศึกษาวิชาเอกอื่น
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการ เรียนรู้ผลประเภทละตินอเมริกัน ระหว่างกลุ่ม นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการ เรียนรู้ผลประเภทบอลรูม ระหว่างกลุ่มวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือนักศึกษาซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย อีสานเหนือ มหาสารคาม ปีการศึกษา 2530 วิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และ วิชาเอกอื่นที่ไม่ใช่พลศึกษาและดนตรี-นาฏศิลป์ จำนวน 60 คน ชาย 30 คน หญิง 30 คน ซึ่งแต่ละคน ไม่เคยผ่านการเรียนลีลาศมาก่อน โดยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบประเมินค่าความสามารถลีลาศสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาของ คาร์นิ นวพันธุ์ ซึ่งประกอบด้วยข้อกระทงแสดงถึงพฤติกรรมที่ต้องการประเมินตามรายละเอียดขององค์ประกอบที่จะ ประเมิน รวมทั้งสิ้น 16 ข้อ ประกอบด้วยลักษณะท่าทางเฉพาะตัวของแต่ละคู่จำนวน 5 ข้อ วิธีการที่ ถูกต้องตามทฤษฎี 2 ข้อ ความสัมพันธ์กับจังหวะเพลงขณะลีลาศ 3 ข้อ การใช้พื้นที่บนฟลอร์ 3 ข้อ การเคลื่อนไหว 2 ข้อ และการแสดงออกของความรู้สึก 1 ข้อ ซึ่งมีคุณภาพด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ระหว่าง 0.8 - 1.0
- 1.2 ค่าความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง เท่ากับ .3837 - .8550
- 1.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน เท่ากับ .8868
- 1.4 ค่าความเป็นปรนัยของแบบประเมิน เท่ากับ .45
- 1.5 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบประเมิน เท่ากับ 4.286 - 14.50
2. โครงการสอนลีลาศซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง และผ่านการพิจารณาตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ เป็นโครงการสอนประจำสัปดาห์
3. อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่
 - 3.1 เครื่องขยายเสียง
 - 3.2 เครื่องบันทึกเสียง
 - 3.3 เครื่องให้จังหวะ
 - 3.4 โรงยิมส์เนเซียม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศแต่ละจังหวัด และของคะแนนผลสัมฤทธิ์รวมทุกจังหวัดของประเภทลาตินอเมริกัน
2. หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศแต่ละจังหวัดของประเภทบอลรูม และของคะแนนผลสัมฤทธิ์รวมทุกจังหวัดของประเภทบอลรูม
3. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศประเภทลาตินอเมริกัน ระหว่างวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance)
4. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศประเภทบอลรูม ระหว่างนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance)

5. เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เมื่อพบว่าตัวแปรที่ทดสอบมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยวิธีของนิวแมน คูลส์ (Newman Keuls)

6. ตรวจสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ตาราง F

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศทั้งลีลาศประเภท ลาตินอเมริกัน และประเภทบอลรูมสูงที่สุด ($\bar{x} = 61.722$ และ 58.556 ตามลำดับ) รองลงมา คือนักศึกษาวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ ($\bar{x} = 60.206$ และ 57.728 ตามลำดับ) และกลุ่มนักศึกษา วิชาเอกอื่นมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 55.789$ และ 51.783 ตามลำดับ)

2. นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ ในการเรียนลีลาศประเภทลาตินอเมริกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจะ แตกต่างกันระหว่างนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ กับนักศึกษาวิชาเอกอื่น

3. นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ ในการเรียนลีลาศประเภทบอลรูม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจะแตกต่างกัน ระหว่างนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ กับนักศึกษาวิชาเอกอื่น

อภิปรายผล

1. นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ ในการเรียนลีลาศประเภทลาตินอเมริกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 6.546$) ภายหลังการเรียน 48 คาบเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า "ภายหลังการเรียน 48 คาบ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศประเภทลาตินอเมริกัน ของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และนักศึกษาวิชาเอกอื่น แตกต่างกัน"

2. นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ ในการเรียนลีลาศประเภทบอลรูม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 7.860$) ภายหลังการเรียน 48 คาบเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า "ภายหลังการเรียน 48 คาบ

ผลสัมฤทธิ์ในการ เรียนลีลาศประเภทบอลรูม ของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และ วิชาเอกอื่น แตกต่างกัน"

ทั้งนี้หมายความว่าในการ เรียนลีลาศไม่ว่าจะเป็นประเภทลาตินอเมริกัน หรือประเภทบอลรูม นักศึกษาที่เรียนวิชาเอกต่างกันก็จะมีสามารถในการที่จะเรียนรู้แตกต่างกัน เพราะนักศึกษาที่มี ประสบการณ์จากการ เรียนวิชาเอกต่างกันย่อมจะมีลักษณะต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ในแต่ละ กิจกรรมที่ไม่เหมือนกัน ดังที่ เฟื่องฟูง เครือตราชู (เฟื่องฟูง เครือตราชู ม.ป.ป. : 45) กล่าวว่า เด็กแต่ละคนไม่เหมือนกัน เด็กคนหนึ่งจะแตกต่างกับคนอื่น ๆ หลายประการ ต่างกัน ใน ความสามารถที่จะเรียนที่จะศึกษา ต่างกันเพราะมีประสบการณ์ที่ไม่เหมือนกัน และในปัจจุบันนี้ก็เป็นที่ยอมรับกันว่าผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ อย่าง ดังที่ อนาสตาซิ และสมชัย วงษ์นายะ (Anastasi. 1968 : 107, สมชัย วงษ์นายะ 2524 : 10 - 37) ซึ่งมีความเห็นตรงกันว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมีความสัมพันธ์และขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางสติปัญญาและ องค์ประกอบอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สติปัญญา เช่น ความสนใจ ความสามารถพิเศษ นิสัยในการทำงาน พฤติกรรมทางด้านความรู้สึก เป็นต้น ในการ เรียนวิชาลีลาศก็เช่นเดียวกัน ผลสัมฤทธิ์ในการ เรียน ของแต่ละคนย่อมเกิดจากองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน ทวีพงษ์ กลิ่นหอม (ทวีพงษ์ กลิ่นหอม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2530) ได้เสนอแนะว่า การที่จะเรียนลีลาศได้ดีจะต้อง ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายด้าน โดยเฉพาะองค์ประกอบด้านพื้นฐานของตัวผู้เรียน เช่น บุคลิกภาพ ปฏิบัติการตอบสนองต่อจังหวะ การรู้จักจังหวะ การรู้จักทิศทาง แรงจูงใจ ความสนใจ ทักษะคิด เป็นต้น

จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ถ้าพิจารณาความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่า นักศึกษาวิชาเอก พลศึกษา และนักศึกษาวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการ เรียนลีลาศสูงกว่านักศึกษา วิชาเอกอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนการสอนของวิชาเอกพลศึกษาและวิชาเอก ดนตรี-นาฏศิลป์ มีลักษณะที่สอดคล้องและเอื้ออำนวยต่อกิจกรรมการเรียนลีลาศมากกว่ากิจกรรม การเรียนการสอนของกลุ่มวิชาเอกอื่น เพราะวิชาลีลาศเป็นทักษะการ เคลื่อนไหวร่างกายให้เข้ากับ จังหวะ วิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ ก็มีกิจกรรมการเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มี โอกาสออกกำลังกายและได้เคลื่อนไหวร่างกายอยู่เสมอ จึงสามารถช่วยพัฒนาองค์ประกอบด้านพื้นฐาน ของตัวผู้เรียนได้ อาจจะสรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนพลศึกษาและการ เรียนดนตรี-นาฏศิลป์ มีส่วนต่อ ความสามารถในการ เรียนลีลาศได้ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้พลศึกษาและดนตรี-นาฏศิลป์ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถภาพทางกาย การมีสมรรถภาพทางกายที่ดีย่อมมีผลต่อการ เรียนลีลาศ ดังที่ ฮาร์ท และเชย์ (Hart and Shay. 1964 : 357 - 448) ได้ศึกษาพบว่า สมรรถภาพทางกายเป็นส่วนประกอบที่ทำให้ผลการ เรียนดีขึ้น
2. นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาได้มีการพัฒนาความสามารถทางกลไกของร่างกายอยู่เสมอ จึงอาจมีส่วนช่วยให้ความสามารถในการ เรียนลีลาศดีขึ้น ดังที่ กมลทิพย์ ศิริชาติ (กมลทิพย์ ศิริชาติ 2519 : 28) ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีความสามารถทางกลไกของร่างกายสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนภาคกิจกรรมวิชาพลศึกษาสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรอสส์ (Gross. 1965 : 713 - 714) ที่พบว่า สมรรถภาพทางกายและการ เรียนรู้ทางกลไกมีความสัมพันธ์กันในการทำนาย ผลสัมฤทธิ์ในการ เรียนกิจกรรมพลศึกษา
3. นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาและนักศึกษาวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ มีการถ่ายทอดเชื่อมโยง การเรียนรู้ได้ดีกว่านักศึกษาวิชาเอกอื่น เพราะกิจกรรมการเรียนรู้พลศึกษาหลาย ๆ อย่าง เช่น เกมสั กระบี่กระบอง ลีลาศศึกษา ตลอดจนกิจกรรมการเรียนรู้ดนตรี-นาฏศิลป์ เช่น การรำพื้นเมือง เป็นต้น ซึ่งมี ลักษณะของการใช้จังหวะเหมือน ๆ กับการ เรียนลีลาศ จึงทำให้นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาและวิชาเอก ดนตรี-นาฏศิลป์ สามารถเรียนลีลาศได้ดีกว่า ดังที่ อุคม พิมพา (อุคม พิมพา 2517 : 12) กล่าวว่า การถ่ายทอดเชื่อมโยงการเรียนรู้ (Transfer of Learning) จะเกิดขึ้นถ้ามีส่วนที่ เหมือนกัน และผู้เรียนสามารถมองเห็นวิธีการใช้สิ่งที่เหมือนกันนั้น ๆ ในการ เรียนรู้ครั้งต่อไป
4. การพัฒนาในด้านทักษะทางกลไกอยู่เสมอของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาและนักศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ สามารถสร้างการรับรู้ความรู้สึกสำนึก (Kinesthetic Perceptions) ในการ เรียนลีลาศได้ดี ซึ่ง อุคม พิมพา (อุคม พิมพา 2517 : 13) กล่าวว่า การรับรู้ความรู้สึกสำนึกมีความจำเป็นสำหรับการ เรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแบโร (Barrow. 1977 : 168 - 170) ที่พบว่านักเรียนที่มีความสามารถในการ เรียนรู้ทักษะทางกลไกสูง สามารถเรียนรู้หรือ ตอบสนองการสอนหรือการฝึกทักษะต่าง ๆ ได้เร็ว
5. การลีลาศต้องอาศัยการประสานงานที่ดีเกี่ยวกับรูปแบบการ เคลื่อนไหวแต่ละแบบ ตลอดจน ความสามารถในการใช้จังหวะเกี่ยวกับการ เคลื่อนไหว การมีทักษะทางกลไกสูงของนักศึกษาวิชาเอก พลศึกษา และวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ สามารถจะทำให้การประสานงานเกี่ยวกับรูปแบบการ เคลื่อนไหว และความสามารถในการใช้จังหวะเกี่ยวกับการ เคลื่อนไหวได้ดี

6. การมีทัศนคติ แรงจูงใจ มีความสนใจ มีใจรักในวิชาเอกพลศึกษา ย่อมมีผลต่อความชอบ ในกิจกรรมพลศึกษาทุกอย่าง จึงส่งผลให้มีความสนใจในการเรียนอย่างจริงจัง และนักศึกษาที่เรียนวิชาเอก ดนตรี-นาฏศิลป์ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีพรสวรรค์ในการเคลื่อนไหวให้เข้ากับจังหวะอยู่แล้ว จึงถือเป็นความ สามารถพิเศษ ดังที่ วิลโกส (Willgoose. 1961 : 251) กล่าวว่า เด็กแต่ละคนมีความสามารถ พิเศษติดตัวมาแล้วตามธรรมชาติ ประกอบกับผู้ที่เรียนทางด้านนี้ย่อมมีความสนใจ มีความชอบ และมีใจรัก ในวิชาอยู่แล้ว จึงมีความสนใจและตั้งใจเรียนในวิชาที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันด้วย ส่วนในด้านที่ผลสัมฤทธิ์ ในการเรียนลีลาศระหว่างวิชาเอกพลศึกษากับวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ ไม่แตกต่างกัน ก็เพราะกิจกรรม การเรียนการสอนในวิชาเอกทั้งสองต่างก็มีลักษณะสอดคล้องและส่งผลต่อการที่จะเรียนลีลาศได้ทั้งสองกลุ่ม ซึ่งผิดกับกลุ่มวิชาเอกอื่น ๆ ซึ่งลักษณะการเรียนไม่ค่อยเอื้ออำนวยต่อการที่จะเรียนลีลาศให้ได้ผลดี

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยนี้ควรจะนำไปใช้ในการจัดกลุ่มการเรียนการสอน คือจัดกลุ่มการเรียน การสอนตามกลุ่มที่มีความสามารถเท่าเทียมกัน
2. ควรมีการศึกษาเรื่องนี้โดยเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างไปใช้กับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา สถาบันอื่น ๆ
3. ควรมีการศึกษาเรื่องนี้โดยเปลี่ยนไปเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอื่น ๆ ที่ไม่ใช่วิชาเอก เช่น นักกีฬากับไม่ใช่ นักกีฬา เพศหญิงกับเพศชาย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลทิพย์ ศิริชาติ ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางกลไกของร่างกายกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2519, 65 หน้า อุดมศึกษา
- กนิษฐา แก้วสวัสดิวงศ์ องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของเด็กเกาะ
และเด็กพื้นที่ราบ ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524,
133 หน้า อุดมศึกษา
- กาญจนา อินทรสุณานนท์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพลงพื้นบ้านภาคกลาง
ในระดับปริญญาตรี โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2526, 203 หน้า อุดมศึกษา
- ชวาล แพทย์กุล การทดสอบเพื่อค้นและพัฒนาสมรรถภาพ สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา คณะวิชาวิจัยศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2514, 107 หน้า
- ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2529, 282 หน้า
- ชูศรี วงศ์รัตน์ เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล 2527, 370 หน้า
- แชมป์เก่า (นามแฝง) "ลีลาของลีลาศ" ลีลา 1(2) 39 - 42 กันยายน 2521
- คารณีน นวพันธุ์ แบบประเมินค่าความสามารถลีลาศสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ปรินญานิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2528, 92 หน้า อุดมศึกษา
- ดวงพร ศิริสมบัติ กิจกรรมเข้าจังหวะ พละ 104 เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 215
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กรุงเทพมหานคร 2522, 110 หน้า
- ทวีพงษ์ กลิ่นหอม ผู้ให้สัมภาษณ์ จิตติพร ไพรัช ผู้สัมภาษณ์ ทีมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พลศึกษา เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2530
- ธีรศักดิ์ อาภาวัฒนาสกุล ผลของการฝึกเดินรำที่มีต่อเวลาปฏิกิริยา ปรินญานิพนธ์ ค.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525, 71 หน้า อุดมศึกษา

นงษ์ อินทรเทพ การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษาระหว่างแบบเรียนโปรแกรมกับการสอนปกติ ปรินญาณินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 133 หน้า อัดสำเนา

นพดล นิลเสถียร ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อพลศึกษา ทักษะทางกีฬา และผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนพลศึกษา ปรินญาณินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2525, 94 หน้า อัดสำเนา

บุญเลิศ กระบวนแสง "กำเนิดวงการลิลาศ" นิตยสารลิลาศ สิงหาคม 2521, 85 หน้า

_____ "วิวัฒนาการเต้นรำ" นิตยสารลิลาศ มกราคม - กุมภาพันธ์ 2522, 86 หน้า

_____ คู่มือฝึกเบสิกลิลาศ ชุดที่ 1 สำนักพิมพ์แก่นทอง กรุงเทพฯ 2521, 80 หน้า

ประชุม พลเมืองดี การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียน และ
ความพึงพอใจในการเรียนวิชาห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้าในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
ชั้นสูง โดยใช้บทเรียนโปรแกรม และการสอนปกติ ปรินญาณินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2523, 139 หน้า อัดสำเนา

ประพันธ์ศิริ ไชยชนะใหญ่ ลิลาศ งานตำราและการสอน กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพฯ 2527, 224 หน้า

พลศึกษา, กรม กระทรวงศึกษาธิการ คุณค่าของพลศึกษา โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว กรุงเทพฯ
2526, 36 หน้า

พิชิต ภูติจันทร์ และธงชัย มาศสุพงษ์ กิจกรรมเข้าจังหวะ โอเดียนสโตร์ กรุงเทพฯ 2523,
111 หน้า

_____ ลิลาศ สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ กรุงเทพฯ 2529, 148 หน้า

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 กรุงเทพฯ อักษรเจริญทัศน์ 2525, 430 หน้า

เฟื่องฟ้า เครือตราชู แนวคิดในการสร้างหลักสูตรและการปรับปรุงการสอนการเรียนในชั้นประถมศึกษา
โรงพิมพ์เกื้อกูลการพิมพ์ 2514, 94 หน้า

พอง เกิดแก้ว การพลศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 5 ไทยวัฒนาพานิช กรุงเทพฯ 2520, 362 หน้า

มัลลิกา เกาพิจิตร การวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา เอกสารประกอบการเรียน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน 2516, 153 หน้า

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ สถิติวิทยาทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 วัฒนาพานิช 2522, 276 หน้า

วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร 2520, 440 หน้า

_____ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 อมรินทร์การพิมพ์ กรุงเทพมหานคร 2523, 103 หน้า

ศิริกร ภูไพบูลย์ การใช้ความถนัดทางมิติสัมพันธ์และเหตุผลเชิงนามธรรม วิทยานิพนธ์ ก.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2516, 38 หน้า อัดสำเนา

สุนันท์ ศลโกสุม การประเมินผลการศึกษา สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ม.ป.ป., 374 หน้า

สุมาลี เพชรศิริ แบบประเมินค่าความสามารถทางกิจกรรมเข้าจังหวะสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา ปรินญาณินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527, 79 หน้า อัดสำเนา

สุรางค์ศรี เมธานนท์ กิจกรรมเข้าจังหวะ เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 268 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู โรงพิมพ์การศาสนา กรุงเทพมหานคร 2528, 172 หน้า

สุรีย์พร ภูศรี การเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนกิจกรรมเข้าจังหวะระหว่างผู้ที่เป็นนักกีฬาและผู้ที่ไม่เป็นนักกีฬา ปรินญาณินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2528, 81 หน้า อัดสำเนา

สมชัย วงษ์นายะ การศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสระบุรี ปรินญาณินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 114 หน้า อัดสำเนา

สมชาย ศุภรสมิต "หลักการตัดสินลิลาศ" นิตยสารลิลาศ กันยายน 2521, 86 หน้า

_____ "เริงลิลาศ" นิตยสารลิลาศ ธันวาคม 2521, 86 หน้า

สมบัติ กาญจนกิจ และคำรัส คาราศักดิ์ สันตนาการชั้นนำ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กรุงเทพฯ 2520, 298 หน้า

สมบุรณ์ ชีตพงษ์ และสำเร็จ บุญเรืองรัตน์ การวัดผลความถนัด ไทยวัฒนาพานิช กรุงเทพฯ
2523, 90 หน้า

โสภาพรรณ อมตะเคชะ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศิลปประดิษฐ์ในระดับปริญญาตรี
โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ ปริญญาพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร 2526, 159 หน้า อัสสำเนา

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ "องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนิสิตปริญญาตรี
ทางการศึกษา" ศูนย์ศึกษา 7 - 8 49 - 60 กรกฎาคม - สิงหาคม 2514

สำเร็จ มณีเนตร กิจกรรมเข้าจังหวะ โรงพิมพ์สามมิตร กรุงเทพมหานคร 2525, 130 หน้า

อุทุม พิมพา การเรียนรู้ทักษะกลไก เอกสารประกอบการเรียน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พลศึกษา 2527, 32 หน้า

Anastasi, Anne. Psychology Testing 3rd.ed. London, MacMillan Publishing
Co. 1968. 665 p.

Barrow, Harold M. Man and Movement. 2nd.ed., Philadelphia, Lea and
Fibiger, 1977. 385 p.

Chamber, Vihton Balaine "The Effects of Dance on Selected Physiological
Variables" Disseration.. Abstracts International. 41 : 2994 - A,
January, 1981.

Christina, Robert W and Other. Physical Education. Holt, Rinechart
and Winton, 1967.

Douglad, Earl Charles "The Academic Achievement to College Athles from
Ethnic Groups," Disseration.. Abstracts. 29 ed., 1965. 4371 p.

Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw - Hill Book
Company, 1973. 681 p.

Gross, Arthur Thomas, "A Study to Determine Relationship of Physical
Fitness to Motor Educability, Scholastic Aptitude and Scholastic
Achievement of College men," Disseration Abstract. 25 : 5713 - A,
April, 1965.

Gutteridge, M.V. "A Study of Motor Achievement of Young Children,"
Arch Psychol. 34 : 1 - 178, March, 1939.

- Jenkins, L.M. "A Comparative Study of Motor Achievement of children Five, Six and Seven Year of Age" Teachers College Contribution to Education. 414 : 16 - 17 October, 1930.
- Lowe, Charles Wesley. "An Inverstication of Relationship between Semantic Differential Measures of Interest in Science and Achievement in Science at the High School Level" Disseration Abstracts. 33 : 2195 - A November, 1972.
- Maurice, Jay. Ballroom Dancing. Magna Print Books London, 1975.
- Moore, Alex. Ballroom Dancing. 8th.ed., Great Britain at the Pitman Press, Bath, 1976. 324 p.
- Prescott, Danial A. "A Report of Conference on Child Study" Educational Bullatin. Faculty of Education Chulalongkon University, 1961. 98 p.
- Russel, Ivan L. "Motivation for School Achievement : Measurement and Validition," The Journal of Education Research. 62 : 263 - 266, February, 1969.
- Sanford, Filmore H. Psychology : A Scientific Study of Man. 2nd.ed., California, Wadsworth Publishing Company, Inc., 1965. 627 p.
- Willgoose, Carl E., Evaluation in Health Education and Physical Education, McGraw - Hill Book Company, Inc., New York, 1961. 478 pp.

ภาพผนวก

ภาคผนวก ก.

แบบประเมินค่าความสามารถลีลาของคาราเต้ นวพันธุ์

แบบประเมินค่าความสามารถลีลาสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา

ตอนที่ 1

ชื่อนักศึกษา ชั้นปีที่ ห้อง

ประเภท	ลำดับ	รายการ	ดี มาก 5	ดี 4	ปาน กลาง 3	ต่ำ 2	ต่ำ มาก 1
ลักษณะท่าทาง	1	ลักษณะการจับคู่ลีลา					
เฉพาะตัวของ แต่ละคู่	2	ระยะห่างของคู่ลีลา					
	3	ลักษณะการยืนช่วงลำตัวสง่างาม					
	4	การทรงตัวดี					
	5	ความมั่นคงในการก้าวเท้า					
วิธีการที่ถูกต้อง	6	ความสามารถในการใช้เท้า					
ตามทฤษฎีความ	7	การบิดลำตัว					
สัมพันธ์กับจังหวะ	8	การเดินให้ลงจังหวะ					
เพลงขณะลีลา	9	การเคลื่อนไหวของร่างกาย ให้ได้จังหวะ					
	10	การเคลื่อนไหวให้สอดคล้องกับ ท่วงทำนองดนตรี					
การใช้พื้นที่	11	ความชัดเจนสามารถเชื่อมโยง					
บนฟลอร์		ลวดลายต่าง ๆ					
	12	ความเชื่อมั่นในตนเอง					
	13	การนำและการตาม					

ประเภท	ลำดับ	รายการ	ดี มาก 5	ดี 4	ปาน กลาง 3	ต่ำ 2	ต่ำ มาก 1
การเคลื่อนไหว	14	การเคลื่อนไหวที่บัญญัติไว้เป็น มาตรฐาน					
	15	การเคลื่อนไหวที่ไม่สามารถบัญญัติ ไว้เป็นมาตรฐาน					
	16	การแสดงความรู้สึกให้ปรากฏ					
การแสดงออก ของความรู้สึก							

แบบประเมินค่าความสามารถลีลาสำหรับนักเรียนระดับอุดมศึกษา

ตอนที่ 2

อธิบาย

โดยให้ผู้ประเมินศึกษารายละเอียดก่อนที่จะประเมินในหัวข้อตอนที่ 1

ประเภท ลักษณะท่าทางเฉพาะตัวของแต่ละคู่

1. ลักษณะการจับคูลีลา

- 5 ก การจับคูลีลาได้อย่างถูกต้องสวยงามตลอดเวลา ตามแบบมาตรฐานสากล
- 4 ข การจับคูลีลาได้อย่างถูกต้องเป็นส่วนมาก ตามแบบมาตรฐานสากล
โดยที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องด้วยตนเอง
- 3 ค การจับคูลีลาได้ถูกต้องบ้าง เป็นบางครั้ง ตามแบบมาตรฐานสากล โดย
ที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ

..... 2 ง การจับคู่ลีลาศให้ถูกต้องบ้างเป็นบางครั้ง ตามแบบมาตรฐานสากล
แต่ไม่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ

..... 1 จ การจับคู่ผิดรูปแบบมาตรฐานสากลตลอดเวลา

2. ระยะห่างของคู่ลีลาศ

..... 5 ก ระยะห่างของคู่ลีลาศถูกต้อง สวยงาม

..... 4 ข ระยะห่างของคู่ลีลาศถูกต้อง เป็นส่วนมาก โดยที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้อง
ด้วยตนเอง

..... 3 ค ระยะห่างของคู่ลีลาศถูกต้อง เป็นบางครั้ง โดยที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้อง
เมื่อได้รับคำแนะนำ

..... 2 ง ระยะห่างของคู่ลีลาศถูกต้อง เป็นบางครั้ง แต่ไม่สามารถแก้ไขให้ถูกต้อง
เมื่อได้รับคำแนะนำ

..... 1 จ ระยะห่างของคู่ลีลาศไม่ได้รูปแบบที่ถูกต้องตามมาตรฐานสากลเป็นประจำ

3. ลักษณะการยืนช่วงลำตัวสง่างาม

..... 5 ก ลักษณะการยืนช่วงลำตัวสง่างามถูกต้อง

..... 4 ข ลักษณะการยืนช่วงลำตัวสง่างามถูกต้อง เป็นส่วนมาก โดยที่สามารถ
แก้ไขได้ด้วยตนเอง

..... 3 ค ลักษณะการยืนช่วงลำตัวสง่างามถูกต้อง เป็นบางครั้ง และสามารถแก้ไขได้
ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ

..... 2 ง ลักษณะการยืนช่วงลำตัวสง่างามถูกต้อง เป็นบางครั้ง แต่ไม่สามารถ
แก้ไขให้ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ

..... 1 จ ลักษณะการยืนช่วงลำตัวผิดรูปแบบประจำ

4. การทรงตัวดี

- 5 ก การทรงตัวดีถูกต้องสวยงาม
- 4 ข การทรงตัวดีถูกต้องเป็นส่วนมาก โดยที่สามารถแก้ไขได้ถูกต้องด้วยตนเอง
- 3 ค การทรงตัวดีถูกต้องเป็นบางครั้ง โดยที่สามารถแก้ไขได้ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ
- 2 ง การทรงตัวดีถูกต้องเป็นบางครั้ง แต่ไม่สามารถแก้ไขได้ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ
- 1 จ การทรงตัวไม่ดี ไม่ถูกต้องเป็นประจำ

5. ความนุ่มนวลในการก้าวเท้า

- 5 ก การก้าวเท้าได้อย่างนุ่มนวล สวยงาม เป็นไปตามธรรมชาติ
- 4 ข การก้าวเท้าได้อย่างนุ่มนวล แต่ยังขาดความเป็นธรรมชาติ
- 3 ค การก้าวเท้าได้ แต่มีอาการเกร็งตัว
- 2 ง การก้าวเท้าได้ แต่ต้องดูอาศัยบุคคลอื่น
- 1 จ การก้าวเท้าผิดพลาดเป็นประจำ

ประเภท วิธีการที่ถูกต้องตามทฤษฎี

6. ความสามารถในการใช้เท้า

- 5 ก ความสามารถในการใช้เท้าถูกต้องสวยงาม ตามแบบมาตรฐานสากล
- 4 ข ความสามารถในการใช้เท้าถูกต้องตามแบบมาตรฐานสากลเป็นส่วนมาก โดยที่สามารถแก้ไขได้ถูกต้องด้วยตนเอง
- 3 ค ความสามารถในการใช้เท้าถูกต้องตามแบบมาตรฐานสากลเป็นบางครั้ง โดยที่สามารถแก้ไขได้ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ

- 2 ง ความสามารถในการใช้เท้าได้ถูกต้องตามแบบมาตรฐานสากล
เป็นบางครั้ง แต่ไม่สามารถแก้ไขถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ
- 1 จ ความสามารถในการใช้เท้าผิดพลาดเป็นประจำ

7. การบีบลำตัว

- 5 ก การใช้ลำตัวได้ถูกต้องสวยงามตามแบบมาตรฐานสากล
- 4 ข การใช้ลำตัวได้ถูกต้องตามแบบมาตรฐานสากลเป็นส่วนมาก
โดยที่สามารถแก้ไขได้ถูกต้องด้วยตนเอง
- 3 ค การใช้ลำตัวได้ถูกต้องตามแบบมาตรฐานสากลเป็นบางครั้ง โดยที่
สามารถแก้ไขได้ถูกต้อง เมื่อได้รับคำแนะนำ
- 2 ง การใช้ลำตัวได้ถูกต้องตามแบบมาตรฐานสากลเป็นบางครั้ง แต่ไม่
สามารถแก้ไขได้ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ
- 1 จ การใช้ลำตัวของคูลีลาผิดพลาดเป็นประจำ

ประเภท ความสัมพันธ์กับจังหวะเพลงขณะลีลาศ

8. การเต้นให้ลงจังหวะ

- 5 ก การเต้นให้ลงจังหวะได้ถูกต้องสวยงาม
- 4 ข การเต้นให้ลงจังหวะได้ถูกต้องเป็นส่วนมาก โดยที่สามารถแก้ไขได้
ถูกต้องด้วยตนเอง
- 3 ค การเต้นให้ลงจังหวะได้ถูกต้องเป็นบางครั้ง โดยที่สามารถแก้ไขได้
ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ
- 2 ง การเต้นให้ลงจังหวะได้ถูกต้องเป็นบางครั้ง แต่ไม่สามารถแก้ไขได้
ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ
- 1 จ การเต้นให้ลงจังหวะผิดพลาดเป็นประจำ

9. การเคลื่อนไหวของร่างกายให้ไ้จังหวะ

- 5 ก การเคลื่อนไหวของร่างกายให้ไ้จังหวะถูกต้องสวยงาม
- 4 ข การเคลื่อนไหวของร่างกายให้ไ้จังหวะถูกต้อง เป็นส่วนมาก
โดยที่สามารถแก้ไขไ้ถูกต้องด้วยตนเอง
- 3 ค การเคลื่อนไหวของร่างกายให้ไ้จังหวะถูกต้อง เป็นบางครั้ง
โดยที่สามารถแก้ไขไ้ถูกต้อง เมื่อไ้รับคำแนะนำ
- 2 ง การเคลื่อนไหวของร่างกายให้ไ้จังหวะถูกต้อง เป็นบางครั้ง
แต่ไม่สามารถแก้ไขไ้ถูกต้อง เมื่อไ้รับคำแนะนำ
- 1 จ การเคลื่อนไหวของร่างกายให้ไ้จังหวะผิดพลาดเป็นประจำ

10. การเคลื่อนไหวให้สอดคล้องกับท่วงทำนองดนตรี

- 5 ก การเคลื่อนไหวให้สอดคล้องกับท่วงทำนองดนตรี ถูกต้องสวยงาม
- 4 ข การเคลื่อนไหวให้สอดคล้องกับท่วงทำนองดนตรีถูกต้อง เป็นส่วนมาก
โดยที่สามารถแก้ไขไ้ถูกต้องด้วยตนเอง
- 3 ค การเคลื่อนไหวให้สอดคล้องกับท่วงทำนองดนตรีถูกต้อง เป็นบางครั้ง
โดยที่สามารถแก้ไขไ้ถูกต้อง เมื่อไ้รับคำแนะนำ
- 2 ง การเคลื่อนไหวให้สอดคล้องกับท่วงทำนองดนตรีถูกต้อง เป็นบางครั้ง
แต่ไม่สามารถแก้ไขไ้ถูกต้อง เมื่อไ้รับคำแนะนำ
- 1 จ การเคลื่อนไหวให้สอดคล้องกับท่วงทำนองดนตรี ผิดพลาดเป็นประจำ

ประเภท การใช้พื้นที่บนพลอร์

11. ความจัดเจนสามารถเชื่อมโยงลวดลายต่าง ๆ

- 5 ก ความจัดเจนสามารถเชื่อมโยงลวดลายต่าง ๆ ให้อย่างถูกต้องสวยงาม
- 4 ข ความจัดเจนสามารถเชื่อมโยงลวดลายต่าง ๆ ให้อย่างถูกต้อง เป็นส่วนมาก
โดยที่สามารถแก้ไขไ้ถูกต้องด้วยตนเอง

- 3 ค ความชัดเจนสามารถเชื่อมโยงลวดลายต่าง ๆ ให้อย่างถูกต้อง
เป็นบางครั้ง โดยที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ
- 2 ง ความชัดเจนสามารถเชื่อมโยงลวดลายต่าง ๆ ให้อย่างถูกต้องเป็นบางครั้ง
แต่ไม่สามารถแก้ไขให้ถูกต้อง เมื่อได้รับคำแนะนำ
- 1 จ ความชัดเจนสามารถเชื่อมโยงลวดลายต่าง ๆ ผิดพลาดเป็นประจำ

12. ความเชื่อมั่นในตนเอง

- 5 ก ความเชื่อมั่นในตนเองผู้ลิสสามารถเชื่อมโยงลวดลายต่าง ๆ
ให้ถูกต้องสวยงาม แม่นยำและไม่ลังเลใจ
- 4 ข ความเชื่อมั่นในตนเองผู้ลิสสามารถเชื่อมโยงลวดลายต่าง ๆ
ให้ถูกต้องแต่ขาดความมั่นใจ
- 3 ค ความเชื่อมั่นในตนเองผู้ลิสสามารถเชื่อมโยงลวดลายต่าง ๆ ได้
เป็นบางครั้ง โดยที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ
- 2 ง ความเชื่อมั่นในตนเองผู้ลิสสามารถเชื่อมโยงลวดลายต่าง ๆ ได้
เป็นบางครั้ง แต่ไม่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ
- 1 จ ผู้ลิสขาดความเชื่อมั่นในตนเองผิดพลาดเป็นประจำ

13. การนำและการตาม

- 5 ก การนำการตามและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้อย่างถูกต้อง สวยงาม
และเหมาะสม
- 4 ข การนำการตามและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้ถูกต้องเหมาะสม
เป็นส่วนมาก โดยที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องด้วยตนเอง
- 3 ค การนำการตามและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นบางครั้ง โดยที่
สามารถแก้ไขให้ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ

- 2 ง การนำการตามและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นบางครั้ง
แต่ไม่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ
- 1 จ การนำการตามและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าผิดพลาดเป็นประจำ

ประเภท การเคลื่อนไหว

14. การเคลื่อนไหวที่ปฏิบัติไว้เป็นมาตรฐาน

- 5 ก คู่มือสามารถเคลื่อนไหวได้ถูกต้องสวยงามตามแบบมาตรฐานสากล
- 4 ข คู่มือสามารถเคลื่อนไหวได้ถูกต้องตามแบบมาตรฐานสากลเป็นส่วนมาก
โดยที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องด้วยตนเอง
- 3 ค คู่มือสามารถเคลื่อนไหวได้ถูกต้องตามแบบมาตรฐานสากลเป็นบางครั้ง
โดยที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ
- 2 ง คู่มือสามารถเคลื่อนไหวได้ถูกต้องตามแบบมาตรฐานสากลเป็นบางครั้ง
แต่ไม่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ
- 1 จ คู่มือเคลื่อนไหวผิดพลาดเป็นประจำ

15. การเคลื่อนไหวที่ไม่สามารถปฏิบัติไว้เป็นมาตรฐาน

- 5 ก การเคลื่อนไหวที่คู่มือสามารถดัดแปลงไปจากแบบมาตรฐานได้อย่าง
ถูกต้องสวยงาม
- 4 ข การเคลื่อนไหวที่คู่มือสามารถดัดแปลงไปจากแบบมาตรฐานได้อย่าง
ถูกต้องแต่ขาดความสวยงาม
- 3 ค การเคลื่อนไหวที่คู่มือสามารถดัดแปลงไปจากแบบมาตรฐานได้
แต่อาจจะผิดพลาดบ้าง
- 2 ง การเคลื่อนไหวที่คู่มือสามารถดัดแปลงไปจากแบบมาตรฐานได้
แต่ต้องได้รับคำแนะนำ
- 1 จ การเคลื่อนไหวที่คู่มือสามารถดัดแปลงไปจากแบบมาตรฐานได้
แต่ต้องขึ้นกับบุคคลอื่นตลอดเวลา

ประเภท การแสดงออกของความรู้สึก

16. การแสดงความรู้สึกให้ปรากฏ

- 5 ก การแสดงความรู้สึกของกุลีลาศเต็มไปด้วยชีวิตจิตใจ ถูกต้องสวยงาม
- 4 ข การแสดงความรู้สึกของกุลีลาศเต็มไปด้วยชีวิตจิตใจ ถูกต้อง
- 3 ค การแสดงความรู้สึกของกุลีลาศเต็มไปด้วยชีวิตจิตใจได้ แต่อาจจะผิดพลาด
- 2 ง การแสดงความรู้สึกของกุลีลาศได้แต่ต้องได้รับคำแนะนำ
- 1 จ การแสดงความรู้สึกของกุลีลาศได้แต่ต้องขึ้นกับบุคคลอื่นตลอดเวลา

ภาคผนวก ข.
โครงการสอนวิชาสถิติ

โครงการสอนวิชาลีลาศ
จำนวน 8 สัปดาห์ 48 คาบเรียน

สัปดาห์ ที่	วัน	เนื้อหา	กิจกรรม	หมายเหตุ
1	จันทร์	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการลีลาศ - ความหมายของการลีลาศ - ประวัติความเป็นมาของการลีลาศ - ประโยชน์ของลีลาศ - ประเภทของการลีลาศ - ทิศทางของการลีลาศ - การเดินในการลีลาศ - การจับคู่ในการลีลาศ - การนำการตามในการลีลาศ - มารยาทในการลีลาศ - จังหวะดนตรีเบื้องต้น	บรรยาย สาธิต	
	พุธ	ฝึกทักษะเบื้องต้น - การเดินแบบ Contary Body Movement - การจัดลำตัว	ฉาย V.D.O สาธิต ปฏิบัติ	

สัปดาห์ที่ ที่	วัน	เนื้อหา	กิจกรรม	หมายเหตุ
2	ศุกร์	<u>ประเภท</u> Latin American		
		<u>จังหวะ</u> Cubun Rumba		
		<u>ลวดลาย</u> 1. Basic movement 2. Fan	สาธิต ปฏิบัติ	
	จันทร์	<u>ประเภท</u> Latin American	สาธิต	
		<u>จังหวะ</u> Cubun Rumba	ปฏิบัติ	
		<u>ลวดลาย</u> 1. Hockey Stick 2. New York	สาธิต ปฏิบัติ	
3	พุธ	<u>ประเภท</u> Latin American	สาธิต	
		<u>จังหวะ</u> Cubun rumba	ปฏิบัติ	
		<u>ลวดลาย</u> 1. Spot turn 2. ทบทวนทุกลวดลาย ที่เรียนไปแล้ว		
	ศุกร์	<u>ประเภท</u> Latin American	สาธิต	
		<u>จังหวะ</u> Cha Cha Cha	ปฏิบัติ	
		<u>ลวดลาย</u> 1. Basic movement 2. Open hip twist		
	จันทร์	<u>ประเภท</u> Latin American	สาธิต	
		<u>จังหวะ</u> Cha Cha Cha	ปฏิบัติ	
		<u>ลวดลาย</u> 1. Hockey Stick 2. New York		

สัปดาห์ ที่	วัน	เนื้อหา	กิจกรรม	หมายเหตุ
4	พุธ	<u>ประเภท</u> Latin American <u>จังหวะ</u> Cha Cha Cha <u>ลวดลาย</u> 1. Spot turn 2. ทบทวนทุกลวดลาย ที่เรียนไปแล้ว	สาธิต ปฏิบัติ	
	ศุกร์	<u>ประเภท</u> Latin American <u>จังหวะ</u> Jive <u>ลวดลาย</u> 1. Basic movement 2. Basic Fallaway	สาธิต ปฏิบัติ	
	จันทร์	<u>ประเภท</u> Latin American <u>จังหวะ</u> Jive <u>ลวดลาย</u> 1. Change of places right to left 2. Change of places left to right	สาธิต ปฏิบัติ	
	พุธ	<u>ประเภท</u> Latin American <u>จังหวะ</u> Jive <u>ลวดลาย</u> 1. change of hand 2. ทบทวนทุกลวดลาย ที่เรียนไปแล้ว	สาธิต ปฏิบัติ	
	ศุกร์	ทดสอบจังหวะ Cubun Rumba จังหวะ Cha Cha Cha		

ลำดับ ที่	วัน	เนื้อหา	กิจกรรม	หมายเหตุ
5	จันทร์	ทดสอบจังหวะ Cha Cha Cha จังหวะ Jive		
	พุธ	<u>ประเภท</u> Ballroom	สาธิต	
		<u>จังหวะ</u> Quick Step	ปฏิบัติ	
		<u>ลวดลาย</u> 1. Basic 2. Quater turn		
	ศุกร์	<u>ประเภท</u> Ballroom	สาธิต	
		<u>จังหวะ</u> Quick Step	ปฏิบัติ	
		<u>ลวดลาย</u> 1. Shase reverse turn 2. Natural spin turn		
6	จันทร์	<u>ประเภท</u> Ballroom	สาธิต	
		<u>จังหวะ</u> Quick Step	ปฏิบัติ	
		<u>ลวดลาย</u> ทบพนทุกลวดลาย ที่เรียนไปแล้ว		
	พุธ	<u>ประเภท</u> Ballroom	สาธิต	
		<u>จังหวะ</u> Waltz	ปฏิบัติ	
		<u>ลวดลาย</u> 1. Basic walk 2. Basic square		
	ศุกร์	<u>ประเภท</u> Ballroom	สาธิต	
		<u>จังหวะ</u> Waltz	ปฏิบัติ	
		<u>ลวดลาย</u> 1. Natural turn 2. Reverse turn		

สัปดาห์ ที่	วัน	เนื้อหา	กิจกรรม	หมายเหตุ
7	จันทร์	<u>ประเภท</u> Ballroom <u>จังหวะ</u> Waltz <u>ลวดลาย</u> 1. Natural spin turn 2. ทบทวนทุกลวดลาย ที่เรียนไปแล้ว	สาธิต ปฏิบัติ	
	พุธ	<u>ประเภท</u> Ballroom <u>จังหวะ</u> Tango <u>ลวดลาย</u> 1. Basic walk 2. Close promenade 3. Open promenade	สาธิต ปฏิบัติ	
	ศุกร์	<u>ประเภท</u> Ballroom <u>จังหวะ</u> Tango <u>ลวดลาย</u> 1. Progressive side step 2. Link	สาธิต ปฏิบัติ	
8	จันทร์	<u>ประเภท</u> Ballroom <u>จังหวะ</u> Tango <u>ลวดลาย</u> 1. Natural twist turn 2. ทบทวนทุกลวดลาย ที่เรียนไปแล้ว	สาธิต ปฏิบัติ	

สัปดาห์ ที่	วัน	เนื้อหา	กิจกรรม	หมายเหตุ
	พุธ	ทดสอบประเภท Ballroom จังหวะ Quick Step จังหวะ Waltz		
	ศุกร์	ทดสอบประเภท Ballroom จังหวะ Waltz จังหวะ Tango		

ภาคผนวก ค.

คะแนนผลสัมฤทธิ์ในการ เรียนลิลาศ

คะแนนผลสัมฤทธิ์ในการ เรียนลีลาศประเภทลาตินอเมริกัน

1. วิชาเอกพลศึกษา

นักศึกษา	จังหวะควมบัน ร่มบ้า			จังหวะชา ช่า ช่า			จังหวะใจฟัว		
	ผู้ประเมิน คนที่ 1	ผู้ประเมิน คนที่ 2	ผู้ประเมิน คนที่ 3	ผู้ประเมิน คนที่ 1	ผู้ประเมิน คนที่ 2	ผู้ประเมิน คนที่ 3	ผู้ประเมิน คนที่ 1	ผู้ประเมิน คนที่ 2	ผู้ประเมิน คนที่ 3
1	48	46	52	51	50	54	46	49	51
2	54	58	51	58	62	61	57	54	58
3	65	68	64	68	69	65	63	60	61
4	64	60	65	62	68	65	60	64	65
5	54	62	58	68	68	64	56	60	58
6	54	55	52	56	55	60	50	52	48
7	73	75	71	75	76	79	70	72	69
8	70	73	71	74	78	71	68	65	66
9	55	58	53	56	60	57	52	50	50
10	64	65	61	58	62	59	55	57	55
11	60	66	62	66	65	68	54	58	53
12	59	62	57	70	72	69	57	59	55
13	56	60	61	65	61	67	56	62	58
14	60	64	56	61	65	60	57	60	55
15	59	64	55	66	68	58	58	62	56
16	62	66	61	65	70	66	59	63	56
17	65	69	62	69	71	64	60	64	59
18	63	68	60	60	65	59	59	61	56
19	70	76	71	74	75	70	69	72	65
20	62	66	60	65	66	67	61	59	58

2. วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์

นักศึกษา	จังหวัดฉะเชิงเทรา			จังหวัดชลบุรี			จังหวัดภูเก็ต		
	ผู้ประเมิน คนที่ 1	ผู้ประเมิน คนที่ 2	ผู้ประเมิน คนที่ 3	ผู้ประเมิน คนที่ 1	ผู้ประเมิน คนที่ 2	ผู้ประเมิน คนที่ 3	ผู้ประเมิน คนที่ 1	ผู้ประเมิน คนที่ 2	ผู้ประเมิน คนที่ 3
1	56	59	52	60	64	58	54	58	50
2	57	61	55	59	60	54	52	57	49
3	56	59	52	58	64	60	51	55	50
4	56	60	59	65	69	61	53	58	56
5	70	72	71	70	74	73	69	69	65
6	63	60	59	65	68	62	60	62	56
7	58	62	56	51	57	56	50	55	54
8	68	69	64	72	73	70	65	67	61
9	55	59	53	60	64	58	50	54	51
10	62	66	63	64	65	59	56	59	55
11	65	69	61	65	63	62	60	64	56
12	60	63	57	63	62	59	55	59	58
13	54	58	51	58	63	59	51	52	52
14	62	68	65	65	69	62	62	60	60
15	59	65	62	66	69	62	53	57	54
16	61	65	60	64	66	65	58	61	60
17	54	59	57	53	56	51	50	54	48
18	72	74	69	74	74	71	70	71	68
19	54	57	51	55	59	56	52	50	53
20	60	63	57	64	67	62	53	59	55

3. วิชาเอกอื่น

นักศึกษา	จังหวัดน่าน ร่มป่า			จังหวัดชา ชา ช่า			จังหวัดใจฟ้า		
	ผู้ประเมิน คนที่ 1	ผู้ประเมิน คนที่ 2	ผู้ประเมิน คนที่ 3	ผู้ประเมิน คนที่ 1	ผู้ประเมิน คนที่ 2	ผู้ประเมิน คนที่ 3	ผู้ประเมิน คนที่ 1	ผู้ประเมิน คนที่ 2	ผู้ประเมิน คนที่ 3
1	51	54	50	54	58	52	48	51	46
2	46	50	47	51	56	53	40	46	45
3	51	55	50	52	55	54	46	51	50
4	44	49	47	54	55	50	37	42	40
5	55	58	50	53	55	51	50	53	51
6	56	60	54	60	63	58	50	54	53
7	54	56	51	59	61	56	55	50	51
8	63	69	65	66	68	65	56	52	57
9	61	65	58	68	70	65	58	59	60
10	60	64	61	67	71	65	56	59	52
11	58	61	55	70	69	67	55	57	51
12	64	66	60	66	69	61	58	62	60
13	52	55	50	52	56	53	50	52	48
14	56	60	52	58	61	57	50	51	51
15	52	55	50	50	53	49	47	50	49
16	50	53	51	52	56	51	48	51	47
17	66	69	63	68	71	65	61	64	60
18	59	59	54	60	65	62	51	57	50
19	55	58	53	62	66	60	50	53	51
20	54	57	55	59	61	56	51	50	53

คะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาประเภทบอลรุม

1. วิชาเอกพลศึกษา

นักศึกษา	จังหวะควิกส텝			จังหวะวอลท์			จังหวะแทงโก		
	ผู้ประเมิน คนที่ 1	ผู้ประเมิน คนที่ 2	ผู้ประเมิน คนที่ 3	ผู้ประเมิน คนที่ 1	ผู้ประเมิน คนที่ 2	ผู้ประเมิน คนที่ 3	ผู้ประเมิน คนที่ 1	ผู้ประเมิน คนที่ 2	ผู้ประเมิน คนที่ 3
1	50	54	51	47	50	49	49	51	48
2	52	56	55	48	51	50	51	54	52
3	63	66	61	54	59	52	60	62	58
4	62	65	59	58	61	59	56	60	58
5	55	59	58	50	54	51	51	54	53
6	52	53	51	46	49	45	48	49	44
7	70	73	69	65	68	66	69	71	65
8	72	72	68	69	69	63	70	72	65
9	56	57	53	52	54	51	54	58	52
10	54	55	51	52	50	54	50	51	50
11	62	63	58	54	58	55	59	62	54
12	60	62	55	52	55	50	53	56	51
13	63	66	60	50	53	51	57	57	52
14	63	65	61	59	64	55	60	64	61
15	60	65	61	55	58	52	57	60	59
16	64	68	62	58	56	53	54	58	51
17	60	63	65	54	59	55	54	56	50
18	65	69	60	60	62	57	60	65	62
19	72	75	71	70	69	65	70	73	71
20	69	71	67	62	66	63	65	69	62

2. วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์

นักศึกษา	จังหวัดฉะเชิงเทรา			จังหวัดชลบุรี			จังหวัดตาก		
	ผู้ประเมิน คนที่ 1	ผู้ประเมิน คนที่ 2	ผู้ประเมิน คนที่ 3	ผู้ประเมิน คนที่ 1	ผู้ประเมิน คนที่ 2	ผู้ประเมิน คนที่ 3	ผู้ประเมิน คนที่ 1	ผู้ประเมิน คนที่ 2	ผู้ประเมิน คนที่ 3
1	60	65	63	54	55	50	55	59	53
2	56	59	52	50	54	51	53	56	56
3	58	61	60	53	54	50	57	60	52
4	63	66	60	55	58	52	60	63	59
5	72	74	70	69	71	68	70	73	71
6	66	69	62	60	61	56	62	65	60
7	60	63	58	52	56	51	58	61	59
8	70	73	69	63	66	61	70	68	69
9	55	59	51	51	51	49	53	56	51
10	62	66	61	56	58	53	59	62	57
11	60	63	57	56	58	54	55	56	54
12	61	63	59	53	59	55	60	63	58
13	54	57	51	50	52	53	52	58	53
14	54	56	50	48	51	50	50	52	53
15	62	65	60	53	57	57	59	61	60
16	51	54	49	47	49	45	49	53	50
17	53	51	54	49	49	44	50	55	51
18	66	68	65	61	64	60	64	65	61
19	52	56	55	48	53	51	50	53	51
20	62	67	65	55	58	59	58	61	60

3. วิชาเอกอื่น

นักศึกษา	จังหวัดฉะเชิงเทรา			จังหวัดชลบุรี			จังหวัดอ่างทอง		
	ผู้ประเมิน คนที่ 1	ผู้ประเมิน คนที่ 2	ผู้ประเมิน คนที่ 3	ผู้ประเมิน คนที่ 1	ผู้ประเมิน คนที่ 2	ผู้ประเมิน คนที่ 3	ผู้ประเมิน คนที่ 1	ผู้ประเมิน คนที่ 2	ผู้ประเมิน คนที่ 3
1	47	49	44	44	45	42	45	48	41
2	46	48	45	45	49	44	41	44	40
3	48	51	49	45	47	41	46	50	49
4	40	43	41	35	37	33	39	38	38
5	52	50	53	45	49	43	50	50	51
6	54	56	51	48	49	43	52	54	51
7	57	59	55	52	55	51	55	56	52
8	58	61	55	50	53	51	54	56	57
9	65	69	61	58	60	56	61	64	61
10	59	61	60	51	56	50	57	57	55
11	58	59	55	50	54	51	54	56	53
12	62	65	61	53	58	55	60	60	57
13	50	54	51	47	49	45	49	51	49
14	51	52	54	44	48	45	50	53	51
15	51	54	51	47	47	49	50	52	49
16	52	53	50	49	50	46	51	51	50
17	63	64	60	60	59	59	61	64	63
18	58	62	60	53	55	51	57	59	54
19	52	55	50	47	50	50	50	54	53
20	51	53	55	49	48	44	50	52	54

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ

จิตติพร ไพรัช

ภูมิลำเนา

097 หมู่ที่ 6 ต. ช้างกลาง อ. ฉวาง จ. นครศรีธรรมราช

การศึกษา

พ.ศ. 2504 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนวัดควนลั่น

พ.ศ. 2510 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนวรรณวิทยา

พ.ศ. 2512 จบประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา จากโรงเรียนฝึกหัดครู
นครศรีธรรมราช

พ.ศ. 2516 จบปริญญาตรี จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาพลศึกษา

หน้าที่ราชการ

พ.ศ. 2517 รับราชการที่วิทยาลัยครูบุรีรัมย์

พ.ศ. 2524 รับราชการที่วิทยาลัยครูมหาสารคาม

ปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 5 วิทยาลัยครูมหาสารคาม (สหวิทยาลัย
อิสานเหนือ มหาสารคาม)

ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์
และวิชาเอกอื่น ในสหวิทยาลัยอีสานเหนือ มหาสารคาม

บทคัดย่อ
ของ
จิตติพร ไพรัช

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศประเภทตินออเมริกัน และประเภทบอลรูม ระหว่างนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา นักศึกษาวิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และนักศึกษาวิชาเอกอื่น ในมหาวิทยาลัยอีสานเหนือ มหาสารคาม

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชาย-หญิง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยอีสานเหนือ มหาสารคาม ปีการศึกษา 2530 ซึ่งยังไม่เคยผ่านการเรียนวิชาลีลาศมาก่อน จำนวน 60 คน เป็นนักศึกษาชาย 30 คน และนักศึกษาหญิง 30 คน ประกอบด้วย 3 กลุ่มวิชาเอกคือ วิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น กลุ่มละ 20 คน ชาย 10 คน หญิง 10 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) โดยให้เรียนลีลาศตามโครงการสอน 48 คาบเรียน แล้วทดสอบความสามารถในการเรียนลีลาศภายหลังการเรียน โดยใช้เครื่องมือคือแบบประเมินค่าความสามารถลีลาศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลโดย F - test (One way Analysis of Variance)

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศประเภทตินออเมริกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาเอกอื่น มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนลีลาศประเภทบอลรูมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

SOCIAL DANCE LEARNING ACHIEVEMENT OF PHYSICAL EDUCATION MAJOR,
MUSIC-DRAMATIC ART MAJORS AND OTHER MAJORS,
IN E-SARN NUE UNITED COLLEGES, MAHASARAKHAM

AN ABSTRACT

BY

JITTIPORN PIRUCH

Presented in partial fulfillment of requirement
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

February 1988

The purpose of this study was to compare learning achievement in latin american and ballroom dancing of students majored in physical education, music-dramatic arts, and other in The E-sarn Nue United Colleges, Mahasarakham.

The sample of 60 students, 30 males and 30 females, was drawn from students who inrolled in 1987 at The E-sarn Nue United Colleges, Mahasarakham using mutli-stage random sampling. They are studying in physical education, music-dramatic arts, and other majors and none of Then had taken The social dance course before. The number of students in each major in 10 males and 10 females.

The subjects were trained according to the 8 week social dance program for 6 hours a week. The subjects were then tested for their learning achievement using the test of social dance achievement for undergraduate students.

The data were treated by the one-way analysis of variance and it was found that :

1. There was statistical difference between learning achievement in latin american dancing of students majored in physical education, music-dramatic arts, and other at .05 level

2. There was statistical difference between learning achievement in ballroom dancing of students majored in physical education, music-dramatic arts, and other at .05 level.